216
NOV 24 1953

VIENYBĖ

LVII 46 Nr. • 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. LAPKRIČIO (NOV.) 20 D., • 1953 M. • KAINA 10c.

DABAR

Kariuomenės šventė
Tegyvuoja Latvija!
Teisėjas Laukaitis
Po Trumano kalbos

JUOZAS TYSLIAVA

Kalbant apie Lietuvos kariuomenės šventę...

Prieš antrąjį pasaulinį karą vokiečių militaristai savo analuose arba metraščiuose buvo pažymėję, kad lietuvis karys yra antras, žinoma, po vokiečio, savo kokybe Europoje...

Pirmas po vokiečio, tur būt, buvo laikomas suomis.

Kaip ten bebūtų, bet jeigu Lietuvos kariuomenė, būdama viena geriausių tos rūšies organizacijų Europoje, nepakėlė ginklo prieš savo tėvynės okupantus, tai ne jos kaltė.

Dėl to greičiausiai teks kaltinti tuos, kurie savo asmens gerovę statė aukščiau savo tėvynės laisvės, valstybės nepriklausomybės.

Istorija savo sprendimo šiuo atveju dar nepaskelbė.

***

Praeitą sekmadienį mūsų broliai latviai savo kolonijose minėjo Latvijos nepriklausomybės paskelbimo 35 metų sukaktį.

Beveik visuose tuose minėjimuose, be latvių veikėjų, taip pat kalbėjo žymūs Amerikos visuomenės atstovai.

Pavyzdžiui, New Yorko minėjime admirolas Milleris pasakė:

"Amerikos žmonių draugiškumas Baltijos tautoms ir jų branginimas gimė ne vėliausių įvykių pasekmėje, bet iš abipusio vienas kito supratimo, iš daugelio saitų, kurie Baltijos tautas riša su Amerika".

Reikia pridurti, kad, kovoje dėl laisvės, visų Europos tautų saitai su Amerika nenutraukiami.

Anksčiau ar vėliau, Amerikai teks atrasti... Europą.

***

Šiomis dienomis Baltimorėje įvyko Marylando Republikonių Moterų Federacijos sąskrydis, kuriame dalyvavo gubernatorius McKeldin ir teisėjas Laukaitis.

Tuo tarpu, kai gubernatoriui buvęs pareikštas tik "drungnas mandagumas", tai, anot laikraščio, teisėjui Laukaičiui moterys sukėlė triukšmingas ovacijas...

Laikraštis mėgina spėlioti, ką tai turėtų reikšti: gal, girdi, Laukaitis ruošiasi kandidatuoti prieš McKeldin?..

O tuo tarpu, kaip jau praeitame Vienybės numeryje buvo pranešta, teisėjas Laukaitis vėl nominuojamas SLA prezidento vietai.

Beje, mūsų korespondentas iš Chicagos rašo, kad Efrozina Mikužiūtė nominuojama SLA sekretoriaus pareigoms...

***

Kalba, kurią buvęs prezidentas Trumanas pasakė praeitą pirmadienį, yra pikta ir kupina demagogijos.

Bet, svarbiausia, toje savo kalboje, nukreiptoje prieš vyriausiąjį prokurorą Brownell ir, aplamai, republikonų administraciją, Trumanas nieko nepaneigė.

Trumanas patvirtino visa tai, ką Brownell iškėlė, būtent, kad jis žinojęs, jog Harry Dexter White buvo šnipas...

Nežiūrint to, Trumanas toje kalboje Brownell vadina melagiu, demagogu ir t.t.

Tai būdinga Trumanui, kuris anąmet žadėjo suploti nosį kritikui, parašiusiam apie dukters dainavimą kitaip, negu tėvo norėta...

***

Sovietų šnipo White skandalui iškilus, Malenkovo papūga Mizaros asmenyje taip pat prabilo.

Laisvės redaktorius postringauja:

"Tai reiškia, kad visuomeninis pagrindas, kuriuo remiasi viešpataujanti klasė, yra gerokai papuvęs."

Kodėl? Todėl, "kad buvęs mūsų šalies prezidentas Trumanas šiandien šaukiamas liudyti..."

Tuo tarpu Mizara puikiai žino, kas dedasi Tarybų Sąjungoje, kur "viešpataujanti klasė" yra komunistų partija.

Jis žino, kas atsitiko tos "klasės" atstovams, pradedant Bucharinu ir baigiant Berija.

Deja, Laisvės krislų autorius nenori matyti rąsto Malenkovo akyje.

REPUBLIKONAI TURĮ PARUOŠĘ NAUJŲ SIURPRIZŲ DEMOKRATAMS

Vyriausiojo prokuroro Brownell pa rodymai Senato komisijoje. – FBI direktorius Hooveris paneigė buvu sio prezidento Trumano tvirtinimus.

Praeitą antradienį vyriausias prokuroras Brownell Senato komisijai davė savo parodymus, liečiančius šnipo Harry Dexter White bylą. Tai buvo netiesioginis atsakymas į Trumano kalbą, kurią jis pasakė praeitą pirmadienį.

Brownell pareiškė, kad jis nekaltina Trumano šalies išdavyste arba, kad Baltieji Rūmai sąmoningai laikę valdžios tarnyboje sovietų šnipą.

— Bet, — toliau kalbėjo Brownell, — aš kaltinu Trumaną ir jo administraciją aklume, būtent, kad jis nematė ir nenorėjo matyti komunistų pavojaus, kurį sudarė sovietų šnipai, eidami atsakomingas pareigas valdžioje.

Brownell žodžiais, jau 1945 metų pabaigoje FBI direktorius Hooveris buvo pranešęs Trumanui apie White ir kitų valdžios pareigūnų santykiavimą su sovietų agentais.

Tame pačiame Senato komisijos posėdyje netikėtai pasirodė ir FBI direktorius Hooveris. Pastarasis pareiškė, kad, be anuo metu buvusio Valstybės sekretoriaus Byrnes, dar kiti du Trumano kabineto nariai buvę priešingi šnipo White skyrimui į tarptautinį pinigų fondą. Esą, tada prezidentui Trumanui buvo aiškiai pasakyta, kad White yra nepageidaujamas valdžios tarnybėje.

Kaip žinoma, Trumanas savo kalboje aiškinęs, kad jis sąmoningai "paaukštinęs" šnipą White, idant tuo būdu FBI galėtų geriau stebėti jo veiklą. Bet FBI direktorius tai paneigė. Hooveris Senato komisijai tiesiog pasakė:

"Niekados FBI su nieku nesitarė dėl Harry Dexter White paaukštinimo ir niekados tokiam sumanymui nepritarė."

Toks FBI direktoriaus pareiškimas, kaip ir vyriausiojo prokuroro parodymai, laikomi skaudžiais smūgiais Trumanui ir jo buvusiai administracijai.

Washingtone kalbama, kad republikonai turi paruošę naujų siurprizų demokratams. Pavyzdžiui, vienas atsakomingas republikonų partijos centro veikėjas net taip pasakė:

"Nuo dabar, iki būsimųjų kongresinių rinkimų, mes demokratus tiesiog užversime panašiomis bylomis."

APLINK PASAULĮ

● Sovietų Rusija siūlo Suomijai draugiškumą, būtent, grąžinti suomiams labai svarbią teritorijos sritį, kurios jie neteko 1939 metų kare. Ta sritis apima Saima kanalą, kuriuo suomiai plukdydavo medžius, reikalingus popieriaus pramonei.

● Specialus Egipto "revolucinis tribunolas" netrukus svarstys buvusio karaliaus Faruko bylą, kuri gali baigtis mirties bausmės sprendimu. Kadangi Farukas gyvena Italijoje, tai, žinoma, byla bus svarstoma "už akių."

● Edenas, kalbėdamas Anglijos parlamente, pareiškė, kad Sovietų Rusija niekados rimtai nesvarsčiusi pasaulinės atominės energijos kontrolės bei nusiginklavimo klausimo. Tuo būdu jis paneigė kai kurių darbiečių manymą, kad šiuo atveju sovietų pažiūra pasikeitusi po Stalino mirties.

● Čili valdžia Santiago provincijoje paskelbė apsiausties stovį. Tai įvyko ryšium su 130,000 valdžios tarnautojų streiku, kuriuo norėta pareikšti simpatiją streikuojantiems bei reikalaujantiems didesnių algų tos provincijos mokytojams.

● Quito, Ekvadoro sostinėje, policija panaudojo ašarines bombas prieš demonstrantus, protestavusius dėl laikraščio El Comerico uždarymo. Laikraštis buvo uždarytas po to, kai jis atsisakė paskelbti valdžios pareiškimą, atakuojantį Ekvadoro spaudą.

● Lapkričio 18 d. atsistatydino visa Čiang Kai Šeko ministerių taryba. Ryšium su šiuo "ministerių mainos maištu", įvykusiu pirmą kartą Formozoje, kalbama, kad Kinijos nacionalistų vadovybėje taip pat gali įvykti permainų. Kalbama, kad gali pasitraukti ir Čiang Kai Šekas.

● Kovai su Mau Mau teroristais Kenya, britai pradėjo naudoti sunkiuosius bombonešius. Rezultate, praeitą savaitę jia nukauta 101 Mau Mau teroristas.

● Gubernatoriui Dewey reikalaujant, atsistatydino senatorius Arthur H. Wicks, iki šiol ėjęs valstybės senato prezidento ir daugumos (republikonų) partijos vado pareigas.

DULLES ĮSPĖJA, KAD BELAISVIAI NETRUKUS TURĖS BŪTI PALEISTI

Spaudos atstovų priėmime, įvykusiame lapkričio 17 d. Washingtone, Valstybės sekretorius Dulles, pareiškė, kad Jungtinės Valstybės yra nusistačiusios griežtai laikytis Korėjos paliaubų sutarties nuostato, liečiančio tuos belaisvius, kurie atsisako grįžti pas komunistus.

Pagal Korėjos paliaubų sutartį, visi belaisviai privalo būti paleisti po 120 dienų nuo jų perdavimo repatriacijos komisijai, tarpininkaujančiai tarp belaisvių ir komunistų.

Tos sutarties terminas baigiasi 1954 m. sausio 22 d., ir tai nepriklauso nuo politinės konferencijos sušaukimo.

Akcentuodamas Jungtinių Valstybių nusistatymą, liečiantį karo belaisvių paleidimą, Dulles davė suprasti, kad Amerikai nepriimtinas Indijos premjero Nehru pasiūlymas peržiūrėti šį Korėjos paliaubų nuostatą.

● Pagal oficialų pranešimą, Filipinų prezidento rinkimų duomenys yra tokie: Magsaysay gavo 2,890,401 ir Quirino — 1,292,395 balsus.

● Nežiūrint Churchillo noro vykti į Maskvą, manoma, kad Bermudos konferencijoje, kuri įvyks gruodžio 3 d., bus galutinai palaidota Keturių Didžiųjų susitikimo idėja.

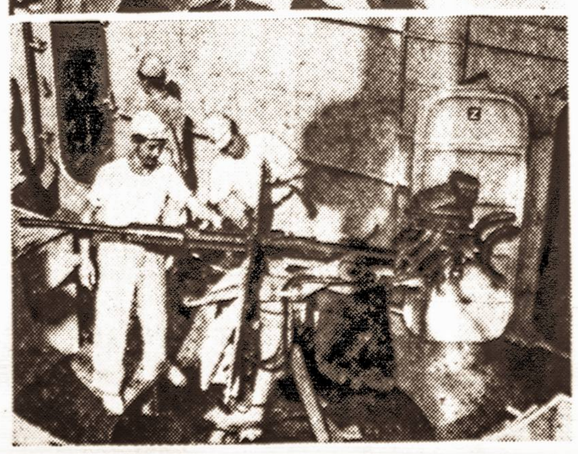

Japonai ruošiasi "galimai agresijai."

New York Public Library 470 Fifth Ave.

Britų klaunas Spad ir danų akrobatės Paryžiuje.

LAISVAS PABALTIJYS BŪTINAI REIKALINGAS LAISVAJAI EUROPAI

Taip pareiškė admirolas Miller, kalbėdamas Latvijos nepriklausomybės paskelbimo 35 metų sukakties minėjimo šventėje, New Yorke.

Latvijos Nepriklausomybės 35-tų metinių proga New Yorke įvykusiame iškilmingame minėjime praeitą sekmadienį kalbėjo admirolas Miller, seniau vadovavęs amerikiečių komitetui Laisvosios Europos Sąjūdžiui remti.

Admirolas priminė, kad Amerikos žmonių draugiškumas Baltijos tautoms ir jų branginimas gimė ne vėliausių įvykių pasekmėje, bet iš abipusio vienas kito supratimo, iš daugelio saitų, kurie Baltijos tautas riša su Amerika.

Admirolas pareiškė:

"Šiomis dienomis amerikiečius sukrėtę žiaurūs prisiminimai padeda mums geriau suprasti, ką jūs esate pergyvenę. Komunistų žiaurumai Korėjoje su tūkstančiais amerikiečių ir jų sąjungininkų, įvykdyti to paties priešo, buvo kartojimas žudynių, kurios prieš trylika metų nukentėjo tūkstančiai latvių, lietuvių ir estų".

Bet yra ir laimingesnių pavyzdžių mūsų tautų praeičiai sugretinti, — pabrėžė admirolas Miller. Prieš kelias dienas minėjome 35-tą pirmojo pasaulinio karo paliaubų sukaktį. Šią savaitę gi minime taikos grįžimą pasaulin ir laisvės atėjimą Latvijai. Tie du palaiminti dalykai — taika ir laisvė — neatėjo drauge taip sau, atsitiktinai.

Taika ir laisvė buvo laimėtos po ilgų bendrų pastangų ir pasiryžimo. Tai gal aiškiausiai yra išreikšta šiuose Amerikos Prezidento Woodrow Wilsono žodžiuose, kuriais jis kreipėsi į Taikos Užtikrinimo Sąjungą, 1916 metų gegužės 27 dieną:

"Mes tikime šiais pagrindiniais dėsniais: pirmas, — kad kiekviena tauta turi teisę pasirinkti tokią valdžios formą, kurioje ji nori tvarkytis..., antras, — kad mažųjų pasaulio valstybių suverenumas ir teritorijos neliečiamybė turi būti tiek pat gerbiama, kaip ir didžiųjų galingųjų tautų, kurios to sau reikalauja... Ir trečia, — kad pasaulis turi teisę būti laisvas nuo neramumų ir taikos ardymų, kurie kyla iš agresijos ir nesiskaitymo su žmonių ir tautų teisėmis."

Šie Wilsono žodžiai, — pastebėjo admirolas Milleris, atspindi pagrindinį Amerikos žmonių nusistatymą santykiuose su kitomis tautomis.

Sau palyginimo neturinti latvių, lietuvių ir estų kultūrinė, ir ekonominė pažanga per tuos 20 metų paneigė daugeli teorijų, apie kurias šiandien dar kartais daug kalbama. Tai paneigė teoriją, kad komunizmas įsiviešpatauja ten, kur yra skurdas. Latvija buvo nualinta ir badavo 1918 metais, tačiau krašto ekonominė būklė nenuvedė žmonių keliu į komunizmą. Anaiptol, latvių tautos dvasia išsilaikė, o po to sekė materialinė gerovė. Dažnai dar yra sakoma, kad maža šalis negali būti ekonomiškai savaranki. Tačiau per dvidešimt savivaldos metų Latvija savo eksportu pajėgė apmokėti visa, ką ji įsivežda vo.

Admirolas Milleris pareiškė esąs tikras kiekvieno latvio pasišventimu laisvės kovai. Tą įrodo pasprukusių žmonių, latvių žvejų, lenkų lakūnų ir diplomatų pranešimai. Lietuviai žvejai, kurie išbėgo laisvėn, irgi liudija apie tokią pat būklę jų tėvynėje.

Deja, Latvijos laimėjimai nepriklausomybės metais neužtikrino saugumo jos laisvei. Ateityje, jų laimėjimai turi būti suriš ti su saugumu. Jūs dėjote gera valia pastangas sukurti sritinį saugumą. Naujoji Latvija privalo būti tikra netik savo pačios tautine stiprybe, bet taip pat ir savo kaimynų stiprybe.

Sovietų Sąjunga pasirodė esanti bloga kaimynė ir ji bus bloga kaimynė tol, kol rusų tautai nepavyks išsilaisvinti iš komunistinės vergijos.

Baigdamas savo kalbą admirolas Milleris į latvių visuomenę kreipėsi šiais žodžiais: "Jūs turite visišką teisę pasitikėti, kad jūsų tikėjimas Latvijos ir kitų pavergtų Europos tautų atstatymu — pasiteisins, ir kad savotiškas jūsų tautinis genijus pasitarnaus naujajai laisvės ir saugumo santvarkai, kurios mes siekiame. Nes laisvas Pabaltijys yra būtinai reikalingas laisvajai Europai.

STOGAS TEKA, KAIP NERYJE VANDUO.....

Trūkumų neslepia nė patys komunistai. Iš okupantų spaudos, kaip Sov. Litva, Tiesa ir kt., paaiški, kad daug kur net partinės organizacijos "maža padeda agitatoriams. Net Vilniuje ir Kaune, kur veikia stiprios propagandininkų ir agitatorių pajėgos, masiniame politiniame darbe vis dar nemaža trūkumų... Miestų ir rajonų komitetuose stoka griežtos kovos su buržuazinio nacionalizmo likučiais"... Amžinai — vis to "buržuazinio nacionalizmo likučiai", kurių iš žmonių sąmonės niekaip neįstengia išspausti nei šimtai šnipų, nei tūksančiai agitatorių su stachanovininkais, nuolat kalbančių apie popierinuje, bet ne tikrovėje esančius "didingus laimėjimus"...

Ir pati Tiesa konstatuoja kad "nepatenkinamai vyksta spaudos platinimas Vilniaus mieste, Veisėjų, Tytuvėnų, Utenos, Vievio, Eisiškių ir kt. rajonuose". O kiek yra iš viso tų "kitų rajonų"? Ar ne visi? Kokia bėda su liaudies instrumentais, nusako pačios T. redakcija savo Nr. 215 (53.9 11)s: "niekas negamina liaudies instrumentų, nėra jų remontų bazės, niekur negalima gauti ir atsarginių dalių. Klaipėdos, Šiaulių ir kt. muzikos mokyklose keliems studentams tenka naudotis viena birbyne. Net Vilniaus valstyb. konservatorija turėjo pasitenkinti gavusi studentams senas beveik nebetinkamas liaudies kankles...

Štai kaip bolševikai praktikoj remia liaudies meną...

Ir ar ne taip kitur? Pavartę kom. spaudos puslapius, rasime, kad ir kitur ne geriau. Pvz. vienur šaukiama, kad "kombainai dažnai stovi dėl M T S vadovų kaltės", kitur — "kad visumoje š.m. 1 pusmety viesto kokybės planai nebuvo įvykdyti", trečiur — "gyvulių augintojai labai dažnai kaitaliojami", dėl to ir jų kokybė smunka, vėl kitur kad "dėl atsiliekančių kolūkių ir rajonų kaltės respublikoje neįvykdytas linų, žirninių kultūrų ir bulvių sėjos planas" etc.

Ir tokių trūkumų rasime daugybę visose gyvenimo srityse. Jų daugybe atskleidžia patys komunistai, faktiškai jų yra dar daugiau. Tiesos 239 tik antraštės būdingai byloja: "Ukmergėj blogai prekiaujama", "Neatsakinga pažiūra į kolūkininkų kadrų ruošimą", "Daugiau specialistų žemės ūkiui", "Klaipėdoj nesirūpinama kultūros įstaigomis", "Paveikslai — be rėmų" etc. Kada bus Kaišiadoryse vaikų lopšelis?"—klausia St. Valiūnienė: "jau praėjo daug metų, o lopšelio vis nėra..." Štai "Tiesos" Nr. 221 (53. 9. 18) P. Liepa skundžiasi, kad Obeliuose "kepykla statoma jau 3 metus"— ir vis nepastatoma T. 242 n. š. m. spalio 13 d.) rašo, kad Dotnuvoje "mechanizatoriai gyvena drėgnose, blogai parinktose patalpose, kuriose išdaužyti langai ir kiauri stogai"... Ir "T. "Nr. 224 -53 rašo apie "amžinai nesibaigiančius darbus" ir per 4 metus niekaip nesugebamą Vilniuje Vytauto gatvėj Nr. 47-2a pataisyti stogą, kuris teka, kaip Neryje vanduo...

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS GIMTADIENIS

Bostono Lietuvių Rašytojų Klubas lapkričio 8 d. surengė iškilmes Lietuvių Enciklopedijos I—jo tomo pasirodymui atžymėti.

Iškilmių rengėjai susilaukė talkos ir įvairios paramos, taip pat pluošto sveikinimų, skirtų Lietuvių Enciklopedijai.

Iškilmingajame akte išsamią akademinio pobudžio kalbą pasakė prel. P. Juras, jautrų patriotinį žodį tarė SLA pirm. adv. C.J. Kalinauskas, J.A.V. lietuvių kultūrines pastangas ir nuopelnus iškėlė L.E. Vyr. redaktorius prof. Vacl. Biržiška.

Lietuvos vardu L.E. pasirodymą sveikino konsulas adv. A. O. Šalna. Lietuvos Laisvės Komiteto narys J. Audėnas iškėlė mintį, kad Lietuvių Enciklopedija, tai visų pažiūrų lietuvių vieningo kūrybinio ir mokslinio darbo vainikas. J. J. Bačiūnas iš Sodus, Mich. prisiminė Olšausko pastangas išleisti Liet. Žinyną, kurio aplinkoj ir jis pats tada dirbo. Asmeniškai iškilmėse dalyvaudamas, Elizabeto lietuvių sveikinimus pareiškė L.E. muzikos sk. redaktorius prof. J. Žilevičius, L. M. lygiai taip pat šventėn įsijungė Lietuvos miškininkai, kai į L.E. gimtadienį atvyko L.E. miškininkystės sk. red. prof. J. Rauktys iš Worcester, Mass.

Bostono liet. teisininkų vardu kalbėdamas dr. V. Čepas iškėlė visuomenės dėmesio vertą sumanymą, kad J.A.V. ir kitų kraštų laisvieji lietuviai sudarytų L.E. Geležinį fondą, į kurį būtų sudėta nors vienas tūkstantis L. E. egzempliorių būsimai laisvai Lietuvos valstybei.

Akademinės jaunuomenės vardu šiltu žodžiu L. E.pasveikino Lietuvių Studentų Sąjungos JAV pirm. Vyt. Kavolis. L. E. redaktoriai Ant. Bendorius ir dr. J.Grinius, jau pobūvyje kvietė lietuvių visuomenę visom išgalėm L. E. remti, redakcijos vardu tardami ,jog bus dirbama visu atsidėjimu ir uolumu kad L. E. būtų suredaguota numatytu laiku.Leidėjas J. Kapočius tarė, kad Rašytojų Klubo surengtos iškilmės jam įkvėpė naujos energijos ir ryžto užsimotą darbą tęsti.

Koncertinę ir literatūrinę L. E. gimtadienio programą pakilioj nuotaikoj su pasisekimu atliko Lietuvos Operos solistė E. Kardelienė, Šv. Petro parapijos choras, vad. komp. J Kačinsko ir poetai J. Aistis, Bern. Brazdžionis, Ant. Gustaitis ir St. Santvaras. Amerikos Balso red. inž. Labanauskas, specialiai atvykęs iš New Yorko, iškilmingojo akto kalbas ir koncertą įrašė į juosteles.

Lietuvių Enciklopedijos dailės sk. redaktorius dail. Vikt. Vizgirda rūpinosi scenos papuošimu, jai dekoruoti padarė didžiulę L. E. emblemą. Į Bostono Liet. Rašytojų Klubo kvietimus raštu teikėsi atsiliepti J. E. Kauno Arkivyskupas Metropolitas J. Skvireckas VLIKO pirm.prel. M. Krupavičius, Lietuvos Diplomatijos Šefas min. St. Lozoraitis, Vykd. Tarybos pirm. K. Žalkauskas, min. P. Žadeikis, min. Balučio vardu V. Balickas, min. dr. K. Graužinis, Lietuvos Atstovas Prancūzijoj dr. S. Bačkis, Gen. konsulas Jonas Budrys, kons. P. Daužvardis. kons. Dr. J. Bielskis, prof. Myk. Biržiška, kan. F. Kapočius.

Kultūrininkų ir visuomeninių organizacijų vardu L. E. sveikino Rašytojų D-jos pirm. Ben. Babrauskas, Žurnalistų Sąjungos pirm. V. Rastenis, Ateitininkų Federacijos Vadas prof. S. Sužiedėlis, Liet Profesorių D-jos pirm. ir L. E. Chemijos sk. redaktorius prof. Dr. P. Jucaitis, BALFO Reikalų ved. P. Minkūnas, Liet. Bendruomenės pirm. Vokietijoje Pr. Zundė, Liet. Bendruomenės JAV vardu iš Hartfordo W. Chase, Vasario 16 gimn. direkt. A. Giedraitis, Am. Liet. Inž. ir Architektų S-gos Bostono sk. pirm. Inž. J. Dačinskas, ALS Ramovės Bostono sk. pirm. pulk. Stapulionis, ALT Sandaros 1-jo apskričio suvažiavimas -pirm. K. Jurgeliūnas, Sekr. J. Gedminas, Latvių Spaudos Sąjungos pirmink. Olg. Liepiņš, Draugo red. J. Prunskis, Aidų Darbininko ir Šv. Pranciškaus Varpelio red. Tėvas Dr. L. Andriekus OFM, Tėviškės Žiburių red. Dr. A. Šapoka, Nepr. Lietuvos red. J. Kardelis, Gabijos red. St. Zaborskas ir leidėjas J. Sodaitis,Technikos Žodžio vardu inž. Br. Galinis, Mūsų Sparnų red. Eug. S. Gerulis, Laiko red. Dr. P. Brazys,iš Argentinos, Mūsų Pastogės red. iš Australijos J. Žukauskas.

Negalėdami į iškilmes atvykti, sveikinimus atsiuntė L. E. redakcijos narys ir faktinasis L. E. 1-o tomo red. prof. Br. Čepėnas, L. E. redakcinės komisijos nariai prof K. Pakštas, dr. J. Vengris, ir dar šie skyrių redaktoriai: Prof. St. Kolupaila, dr. P. Jonikas, dr. Č. Masaitis, dr. D. Jasaitis, dr. V. Sruogienė dr. J. Puzinas, dr. V. Maciūnas, A. Mažiulis, agr. B. Povilaitis, Liet. Bibliografinės Tarnybos Vadovas Al. Ružancovas.

Be išvardintųjų L. E. pasirodymą sveikino ilga eilė dvasiškių, rašytojų žurnalistų, visuomenininkų, L. E. bendradarbių ir platintojų ir prenumeratorių, keldami įdomių sumanymų ir reikšdami linkėjimus, kad L. E. tas didysis mūsų kultūros paminklas, būtų didingas ir baigtas.

Bostono Lietuvių Rašytojų Klubas prašo spaudą paskelbti padėką visiems išvardintiems asmenims, organizacijoms ir įstaigoms, atsiuntus mums savo sveikinimus.

Elnės ir žiemos ženklai Pennsylvanijoj.

STUDENTŲ DIENOS CLEVELANDE

Lietuvių Studentų Sąjunga lapkričio 27-29 dd. Clevelande rengia studijų dienas svarstyti temai "Studentas tremties kryžkelėse." Studijų dienas rengia Centro Valdyba, o praktinius parengimus atlieka Clevelando skyrius.

Į studentų dienas Clevelande iš rytinių pakraščių vykstantieji registruojasi pas Stud. S-gos CV sekretorių R. Maželį, Harvard University, Grad. of Busines Adm., Morris Hall B-42, Boston 63, Mass. Numatoma pasamdyti autobusą. Iki šiol (lapkr. 2d.) yra užsiregistravę apie trečdalis autobusui reikalingų žmonių, daugiausia iš Bostono. Drauge vykti kviečiamas ir nestudentiškas jaunimas.

Ant. Sužiedėlis studentų studijų dienos Clevelande skaitys paskaitą apie psichologinę tremties studentų būklę.

Ar studentai parodo politinio susipratimo. Studentų Sąjungos studijų dienose, kurios įvyks Clevelande, keturi studentai Oxfordo diskusijų pavidalu diskutuos klausimą:((Ar šiandieninis studentas, žinant brendimo sąlygas, parodo pakankamai politinio susipratimo?"Bus bandoma panagrinėti, ar dalyvautina studentams mūsų amerikietiškoje politikoje. Diskusijose dalyvaus A. Banevičius iš Bostono, A. Barzdukas iš Clevelando, K. Keblinskas iš Broctono ir dar vienas. Moderuos V. Adamkevičius.

Vyt. Kavolis Liet. Studentų S-gos studijų dienose Clevelande skaitys paskaitą apie studentą tremties kryžkelėse, apžvelgdamas jo santykį su lietuvių ir amerikiečių visuomene, jo silpnybes ir stiprybes sociologiniu požiūriu.

B. Mačiuika ir K. Ostrauskas Clevelando studijų dienose debatuos šiųdienių studentų padėtį kultūrinių vertybių atžvilgiu. B. Mačiuika ruošia tarptautinių santykių disertaciją Chicagos universitete, o K. Ostrauskas ruošia lituanistikos daktoratą Philadelphijos universitete.

A. Augustinavičienė Clevelando studijų dienose, rengiamose Liet. Studentų Sąjungos, skaitys paskaitą apie studento santykius su tauta.

Atmink, kad noriai ir greitai duodama auka yra keleriopai vertingesnė. Tad nelauk ir aukok dabar, Balfo vajaus metu.

DAILININKUI IŠBADĖ AKIS

Tai buvo 1945 m. balandžio mėnesį. Kada rusų jėgos pradėjo supti Berlyną, o amerikiečiai, kaip prikalti, sustojo vokiečius puolę Berlyno kryptimi, pamatėme, kad čia velnias juoksis. Pasigriebę savo ryšulius, paspaudėme iš Berlyno kuo toliausia nuo rusų. Pasiryžome pasiekti pačią Danijos sieną, Flensburgo miestą, bet vokiečiai leidimo nedavė. Tik leido važiuoti iki Šlezvigo miesto, apie 30 kilometrų nuo Danijos sienos.

Pasiekus Šlezvigą, pirmiausia į akis krito jos didžiulė katedra. Vienabokštė, raudonų plytų. Tuomet ji buvo uždaryta, jos istoriniai ir meniniai kūriniai užmūryti, norint apsaugoti nuo karo sunaikinimų.

Atsidūrus Švelzvige kažkaip buvo keista. Per pusę metų buvome pratę matyti sugriautą Vokietiją, pilną griuvėsių, o čia sveikiausias miestas, nė vieno sugriauto namo. Tartum būtume ne Vokietijoje. Ir kiti gretimi Šlezvigo krašto miestai taip pat buvo sveiki.

Šlezvigo miestas savo dydžiu priminė mūsų Panevėžį. Buvo išsitiesęs prie jūros įlankos, vadinamos Šlei. Jos vienoje saloje buvo žuvėdrų respublika ir jos ten debesimis lakiodavo ir rėkaudavo. Jeigu kas mėgdavo juoktis iš Lietuvoje dar užsilikusių šiaudinių pastogių, tai toks linksmųjų plaučių tipelis Šlezvige turėdavo susičiaupti. Pačio miesto pakraštyje buvo mūrinių namų su šiaudinais stogais. O kaimuose dar daugiau.

Bet čia man parūpo prisiminti pačią Šlezvigo katedrą, kuri po karo buvo atidaryta lankytis smalsiems praeiviams ir vietiniams. Už įėjimą buvo mokama tik po 40 pfenigių, o jeigu norėjai gauti ir vadovėlį apie šią katedrą, tai viso sumokėdavai vieną markę. Katedra pasidarė lyg nebe maldos namai, bet muziejus. Kaip šiandien ten yra — nebežinau. Ar meldžiasi kas, ar tik smalsuoliai lankosi.

Katedros aukštis siekia 112 metyje švęs 1000 metų sukaktis 40 metrų. Ji statyta prieš 942 metus, taigi, šiame šimtmetyjej švęs 1000 metų sukakti. Tik katedros bokštai naujai perstatydintas prieš 50 metų. Nepatikrinti padavimai pasakoja, kad šią katedrą pastatydino Danijos karalius Kanutas Didysis, valdęs Daniją, Šlezvigą, Holšteiną, Skandinavijos kraštus ir net Olandijos dalį.

Katedroje yra daug įvairių t a p y b o s ir skulptūros senų kūrinių, daug Šlezvigo-Holšteino didikų kopyčių, sarkofagų ir kitokių senienų. Iš praeities liekanų jauti, kad šis kraštas anksčiau buvo danų.

Iš karališkų liekanų pažymėtina karaliaus Eriko kepurės dalis ir grandinė, kuria jis buvo savo brolio Abelio 1250 metais prigirdytas Šlei įlankoje.

Pats brangiausias ir garsiausias skulptūros kūrinys yra dailininko Bruegemanno altorius, padarytas šešioliktajame amžiujej. Altorius pilnas įvairiausių statulėlių. Jis buvo padarytas Husumo Bordesholmo bažnyčiai, tačiau 1666 metais pateko į Šlezvigo katedrą. Apie šį altorių yra šitoks padavimas. Kada jis buvo padarytas, jo kūrėjas dail. Bruegemannas apakęs. Sakoma, kad dailininką apakinę vienuoliai. Altorius tiek patikęs visiems, ir vienuoliai ėmė bijoti, kad dailininkas kito tokio nepadarytų kitoms bažnyčioms. O svarbiausia, dar gražesnio už šį.

Iš pažymėtinų katedros turtų yra garsūs vargonai, turį apie 250 metų amžiaus. Jie buvo keliolika kartų perstatinėti. Taip pat graži sakykla, įrengta 1560 metais. Be to, katedroje laikomas garsus vikingo Hofdano karūnos akmuo iš dešimtojo ar vienuoliktojo amžiaus.

Katedros koplyčiose yra daug brangių ir senų sarkofagų šių didikų: grafų Reventlovų, Goterpo ir Gluecksburgo hercogų ir paskutiniojo Šlezvigo katalikų vyskupo Gotsalk v. Ahlefeldo, 1541 m. mirusio. Ši katedra anksčiau buvo katalikų, bet vėliau, protestantams krašte įsigalėjus, perėjo į protestantų rankas.

Įdomūs lubose padaryti freskai. Jie padaryti apie 1200 metus, bet iki šiol tebėra neperdažyti. Nenubluko per 700 metų suviršum. Kai jau gerokai apdulka, kartas nuo karto vandeniu nuplauja, ir jie vėl gražūs. Šiandien dažytojai ir kiti šios srities specialistai nesuranda anų laikų paslapties, iš kokių medžiagų buvo padaryti tokie patvarūs ir amžini dažai. Šiandien niekas nemoka panašių dažų padaryti.

St. Butkus

AUKOS K. DRUNGOS OPERACIJAI

Po 1.-dol.: S. Anciulis, J. Andrijonas, Algirdas M. C., P. Dovydaitis, T. Horėnas, Jagminas. J. Juška, J. Kalnėnas, Kazlauskas, A. Lukšys, V. Matikūnas, S. Mockevičius, V. Navickas, B. Pakštas, S. Paškevičius, J. Razinskas, A. Severinas, A. Tarosas, R. Urbanavičius, H. Vaikutis, J. Razinskas, A. Severinas, A. Tarosas, R. Urbanavičius, H. Vaikutis, P. Vaivada, F. Valinskas.

J. Klowas — 50 c.

Viso, LRS Chicagos I-jo skyriaus surinkta **60,50 dol.**

—■—

DETROIT, Mich. — Aukas rinko LRS Detroito II—is skyrius, "Neringos" knygynas, p. p. P. Butkus ir Rašytinis.

Po 5.—dol.: P. Butkus, F. Blauzdys, P. ir M. Kučinskai, A. Rašytinis, Pr. Stanionis, V. Tamošiūnas.

Po 4. — dol.: P. Dzekauskas, V. Urbonas.

P. Devenis, 3,50 dol. V. Barauskas. 3. dol.

Po 2.— dol.: A. Jaskulis, J. Jeneckas, A. Kuzma, Dr. V. Misiulis, K. Pakalniškis, K. Pumputis, V. Urbonas, Ald. Valukonis, L. Vismantas.

Po 1 dol.:—A.B., B. Bacevičius, J.Bagačiūnas, O. Bajalis. A. Bajerčius,J. Bieliūnas, B. Bliūdžius, M. Burokas, J. Davainis, S. Dulaitis, A. Duoba, S. Indreikienė, A. Juška, Kavaliauskas, J. Kirtikus, A. Končius, K.Kupetis, Laita, I. Laurinavičienė, J. Lekas, V. Levanaskas, J. Mačiulaitis, P. Marcinkėnas, K. Menėnas, P. Misiūnas, J. Naujokaitis, K. Navasaitis, P. Orentas, J. Panovas, A. Patalauskas, Vl. Pauža, S. Pažėra, B. Petruitis, I. Pusdešris, V. Radzevičius, J. Rutkauskas, O. Rutkauskienė, V. Saladžius, K. Saudargas, J. Saulėnas, S. Saulys, V. Skrebutėnas, K. Šeputa, J. Šutas, V. Tamošiūnas, A.Užubalis, P. Vadeika, Vaitiekus, K. Zalnieraitis, vienas parašas neįskaitomas.

Po 50 c.: A. A. A.Bacevičius, Bronskis, A. Misiūnas, L. Vismantas.

Viso DETROITE surinkta —115. — dol.

HARTFORD, Con.

Aukas rinko LRS Hartfordo skyrius.

Po 2. — dol.: V. Balčiūnas, F.Bočiūnas, T. Janukevičius.

Po 1. 50 dol.: S. Drevinskas.

Po 1. — dol.: P. Černiauskas, V. Dziubinskas, K. Jurkevičius, A. Katiliūtė — Janukevičienė, F. Lapinskas, M. Petrauskas, J. Radzevičius, V. Ščiuka A. Šova, S. Vilinskas.

Viso HARTFORDE — 17,50 dol.

LOS ANGELES. KALIFOR.

Aukas rinko D. Railienė, LRS Los Angeles Sk. įgaliota.

20. — dol.: Dr. M. Yčas.

Po 10. — dol.: B. Gedeminas, Dr. Pamataitis, B. Raila

Po 5. — dol.: M. Alminauskienė A. Bimbiras, S. Fabin, J. iE. Jovaišai, V. Kaminskienė, J. Kojelis, A. Lukšienė, V. Petrauskas, S. Waitek.

Po 3. — dol. K. Barauskas, V. Hriškevičienė, F. Korsak, S. Misiūnienė, Dr. L. Naujokaitis, H. ir J. Petkai, P. Račkus, J. Severinienė.

Po 2. — dol.: Prof. M. Biržiška, E. ir J. Butkai, A. Giedraitis, V. Karazija, F. Masaitis, Razutis, Ruigienė, Pulk. I. Šešplaukis, J. Truskauskas, L. Zaikienė.

Po 1. — dol.: M. Aftukienė, Vl. Bakūnas, W. Bakūnas, E. Bandziulis, J. Bertulis, Dambro, A. Diržys, V. Dovydaitis, P. Gasparaitis, L. Gružas, P. Jelič, P. P. Janulaitis, B. Kaminskienė, Karalienė, F. Karaliūnas, Korziniauskas, F. Kudirka, D. Mitkienė, J. Naujora, M. Renkauskienė, J. Salys, kas, U. Pšibilskienė, V. Pažūkas. A. Skirius, M. Stark, L. Šeštokienė, V. Tamulaitis, J. Uksas, L. Valiukas, V. Varnauskas, J. Vitėnas, P. Žilinskas, R. Žvirblis .

Po 50 c.: Algis Renkauskas ir O. Žadvydas.

Viso LOS ANGELES — 173 —dol.

NEW HAVEN. Conn.

Aukas rinko LRS New Havено skyrius.

Po 5. — dol.: S. Krūvelis, M.

20. — dol.: J. Vėbra. Židonis.

Po 3. — dol.: A. Šova.

Po 2. — .: dol. A. Gruzdys, A. Kasperavičius, S. Lipčius, V. Paulionis,A. Ramanauskas, B. Strimaitis.

Viso New Havene —45. —dol.

ROCHESTER, N. Y. —

Aukas rinko LRS Rochesterio skyrius.

10. — dol.: J. Pupinskas.

. — dol.: H. Žemelis.

6. — dol.: B. Užemeckas.

(Bus daugiau)

REIMANN & BRESSE

Didžiausia vokiečių baldų prekyba

AUKŠTOS KOKYBĖS BALDAI

Didelis baldų pasirinkimas 7-niuose aukštuose

Baldai miegamiesiems, valgomiesiems kambariams, saliomams virtuvėms ir t.t.

1495 3rd Ave. (Tarpe 84 ir 85 gatvių) New York 28, N. Y.

Tel. RE 4-7040—41

Atidaryta 9-6 kasdien, 9-9 šešt.

JOIN OUR NEW CHRISTMAS CLUB NOW

Latest Interest Rate 2½% Credited and Compounded Quarterly A Year

On Regular Savings Accounts

Interest starts the first of the month on sums from $25 to $10.000

Deposits made on or before the 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period.

THE Kings County SAVINGS BANK

135 BROADWAY at BEDFORD AVE.

539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue

Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Važiuoja žmogus Londone, ir žiūrėk, kas įvyksta....

VIENYBĖ
LITHUANIAN WEEKLY
Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter October 23 [illegible] at the Post Office of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA per year ... $5.00
CANADA and other countries ... $6.00
Advertising Rates on Application

MŪSŲ PASTABOS

Savo kalboje, pasakytoje praeitą pirmadienį, Trumanas pareiškė, kad jau 1945 metais jis žinojęs apie komunistų konspiracijas ir veržimąsi į valdžios įstaigas šnipinėjimo tikslais.

Ką jis tada darė, kad valdžios įstaigos būtų apvalytos? Deja, nieko. Maža to, jis, kaip visi gerai atsimename, kongresinės komisijos tyrinėjimus pavadino "red herring."

Kada sovietų šnipas White pasitraukė iš tarptautinio monetarinio fondo, prezidentas Trumanas jam parašė laišką "with sincere regret..." Ar tai suderinama su dabartiniais žodžiais? Deja.

●

Savo laiku nepriklausomoje Lietuvoje buvo vykdomas bendras spaudos vajus. To vajaus vedėjai pasiūlė jaunimui savotišką kontestą: geriausiam šūkiui spaudai platinti. Tada viena mokyklinio amžiaus mergaitė laimėjo tą kontestą, atsiuntusi tokį šūkį:

"Laukiniai žmonės laikraščių neskaito."

Tikrai, tai buvo klasiškas šūkis. Šiandien, kai mūsų laikraščiai skundžiasi sunkia dalimi, kai jų skaitytojai net nesirūpina tos pačios kuklios prenumeratos mokėjimu, tas šūkis prašosi papildomas:

"Taip, laukiniai žmonės laikraščių neskaito. Bet kultūringi žmonės, skaitydami laikraščius, "nepamiršta" sumokėti savo prenumeratos."

Tai, palyginus tą kuklią prenumeratoriaus pareigą su nuolatiniu laikraštininko darbu be poilsio, tikrai ne per daug pasakyta.

●

Kastantui Norkui, Argentinos Lietuvių Balso redaktoriui, šį mėnesį sueio 60 metų. Ta proga jo draugai Buenos Aires surengė banketą. Bet Kastantas Norkus yra nemažiau žinomas ir Šiaurės Amerikos lietuviams, kurių tarpe jis praleido savo gražiausius jaunystės metus. Sveikiname kolegą, linkėdami jam ir toliau taip įdomiai vesti savo laikraštį.

"GYVENTI PER MAŽA, NUMIRTI PER DAUG..."

Toks lietuvių gyvenimas Vokietijoj. – Tuo tarpu kraštas kasdien kyla. – Penki milijonai automobilių tik Vakarų Vokietijoje...

Mielas Antanai:

Rodos, keturi su kaupu metai mus skiria. Kai išvykai į JAV. Vokietiją palikai sugriauta, jos gyventojus nuskurdusius, krautuves apytuštes, menką automobilių judėjima, tamsias miestų gatves ir kitokiu trūkumų begalės. Šiandien sunkiai šį krašta beatpažintum. Miestai skubiu tempu atstatomi, krautuvės žerete žėri, perkrautos įvairiausių gėrybių, gatvės šviesios, gyventojai elegantiškai apsirengę, sočiai valgo, automobilių tik Vakarų Vokietijoj 5 milijonai, kai prieš karą visoj Vokietijoj tik 2 milijonai tebuvo, 1954 m. seimas paskyrė pinigų pastatyti 5 milijonams butų ir t.t. Norėdamas trumpai išsireikšti, turėčiau sakyti: Vokietija kasdien kyla ir siekia augšto gerovės laipsnio.

Bet tau labiau rūpi, kaip čia gyvena likę, teisingiau, palikti, lietuviai. Atsakydamas į šį klausimą, turiu pasakyti, kad paliktųjų lietuvių gyvenimas nuo ano laiko ne tik kad nepagerėjo, bet pablogėjo. Nepamiršai, turbūt, to, kad IRO pabaigus, tremtiniai buvo pervesti į vokiečių ūkį. O tas reiškia, kad tremtiniai ir toliau gyvena barakuose, kareivinėse, arba naujai pastatytuose naujakūrynuose (Siedlung), kuriuos valdžia Amerikos pinigais statė greitomis ten, kur turėjo žemės, kurios nereiktų pirkti, visai neatsižvelgdama, ar tuose naujakūrynuose apgyvendinti žmonės apylinkėje galės ir darbų gauti ar ne. Ir taip šalia tokio Ambergo, kur nėra jokios pramonės, išaugo kitas Ambergas su tūkstančiais apgyvendintų tremtinių, be jokios galimybės rasti pragyvenimo šaltinį. Net ir Muencheno naujakūrynas yra atskiras miestelis, nuo paties Muencheno už 12 klm.

Prie barakų, kareivinių ar tų naujakūrynų žmonės yra pririšti, tarytum senovės činšininkai, nesakau baudžiauninkai, nes vokiečiai labai saugoja privilegiją neduoti tremtiniams darbo. Išsikelti iš lagerių žmonės negali nė svajoti dėl visiško materijalio nepajėgumo. Tai ar gerą ar blogą kaimyną bute kas turi, privalo tą priverčiamai pakęsti. Tokios gyvenimo sąlygos palūžusios sveikatos ir sutrikusių nervų netaiso. Jei anais laikais realizavę pakelį cigarečių, DP ir Muencheno važiuodavo į Stuttgartą ir atgal, tai šiandien, viena, kad tų cigarečių niekas neduoda, o antra už pakelio vertę iš Muencheno, tik į Dachau tesuvažinėtum.

Iš IRO gautuosius baldus žmonės remontuoja, nusidažo, kad gražiau įsikurtų ir kad taip nenuobodžiautų tuo nuolatiniu laisvalaikiu. Nors daugesu lietuvių DP lankęs, bet dar niekur nemačiau, kad kas būtų tiek turtingas įsitaisyti naują patogią lovą. O pagal dr. K. Grinių, lova sveikatos šaltinis. Daugiausiai ką kai kurie yra įsitaisę, tai radijo aparatą, kuris yra svarbiausia kultūrinė ir pramoginė priemonė. Lietuviška knyga Vokietijos lietuviams neprieinama. Laikraščiai eina iš rankų rankas.

Koks didelis buto įrengimų trūkumas ir šio reikalo aštrumas, gali paryškinti tas faktas, kad Vokietijos valdžia jau prieš porą metų yra išleidusi Skubios pagalbos įstatymą, o šiais metais pakeitė nauju nuostolių išlyginimo įstatymu, pagal kurį pabėgėliai Vokietijos piliečiai, atsižvelgiant į šeimos didumą, namų apyvokos dalykams įsigyti gauna po kelis ir keliolika šimtų markių. Pagal nuostolių išlyginimo įstatymą, vokiečių pabėgėliams jau pradedama išmokėti atlyginimai už paliktus jų kilmės kraštuose turtus. Deja, šių įstatymų teikiama pagalba neapima užsieniečių tremtinių, taigi ir lietuvių.

Vargo mokyklos įsteigiamos ir vaikai gelbstimi nuo nutautinimo tik tose vietose, kur yra likę gyventi mokytojas ar kitas šviesesnis žmogus. Ten, kur mokytojo vietoje nėra, nors lietuvių mokyklinio amžiaus vaikų yra ir kelios dešimtys, vargo mokyklos įsteigti nėra galima. Tokių su dideliu skaičiumi lietuvių vaikų vietų priskaitytume nemaža. Pavyzdžiui tik suminėsiu Eselsberg prie Ulm, Luebeck, Hamburg, Kiel ir t.t. Apie tą padėtį galima spręsti jau ir iš to, kad organizuotų lietuvių apylinkių yra 120 vietų, o vargo mokyklų teturimee tik 17. Nukelti į tokias vietas mokytoją niekas nedrįsta ir pagalvoti, nes nėra iš ko nei atlyginimo, nei persikėlimo apmokėti.

Bijau būti nuobodus, primindamas visiems žinomą ir nuolatos spaudoje kartojamą Vokietijoje gyvenančio tremtinio ir jo šeimos biudžetą. Tą biudžetą, tur būt, geriausiai nusako, kad ir nuvalkiotas posakis: "Gyventi per maža, numirti perp daug". Tik išsimaitinti Memmingen lietuviui iš 43 m., o Hamburgo ar Frankfurto iš 70 m. sudaro dideli galvosukį. Lankę šią vasarą Vokietiją amerikiečiai turėjo progos įsitikinti, kad Vokietijoje prekių kainos yra bemaž tos pačios kaip ir JAV. Pavyzdžiui, sviesto svaras atseina čia tiek pat, kaip ir pas Jus, drabužiai čia žymiai brangesni. Turint šį vaizdą, atrodo, nebūtų sunku suprasti, kaip turėtų verstis, kad ir New Yorko gyventojas, turėdamas per mėnesį $16,16 pajamų. Čia gera dar tas, kad tiems, kurie mažiausias pašalpas gauna, valdžia apmoka už patalpą.

Kai žmonės gyvena iš tokių kuklių išteklių, Jūs galite lengvai suprasti, kaip jie brangina kiekvieną dovaną, gautą iš Amerikoje gyvenančio lietuvio.

Tavo **Izidorius R.**

Francūzams gaila palikti kates Korejoje

TRUMPAI ir AIŠKIAI

SIMAS URBONAS

Lietuvių tautos siela, lietuviškoji liaudies daina, iš ilgų šimtmečių glūdumos dažnai kalba į mus apie berneli, išjojantį į didžią "vainelę" ir atsisveikinantį savo mergelę...

Senosios didingos Lietuvos valstybės ženklas Vytis (vienintelis toks pasaulio valstybių ženklų eilėje) simbolizuoja šaunią lietuvių tautą, kardu ir kovos ugnimi skinančią sau kelią į laisvą, savarankišką gyvenimą.

Moderni Nepriklausomybės meto lietuviška karinė daina labai teisingai ir jaudinančiai mums sako:

'Mūsų šie laukai žalieji,
Mes artojai ir kariai...'

Taip! Ankstyvesniosios, o ypač vytautinės, Lietuvos artojų pulkai sudaužydavo Lietuvos priešų (iš rytų ir vakarų) pastangas — užgrobti mūsų gražiąją rūtų, mėlynžiedžių linelių ir gintaro žemę Lietuvą.

Brolių Kalinauskų, kunigo Mackevičiaus ir Povilo Lukšio karių būriai savo krauju ir šūvių salvėmis mūsų tautos istorijon įrašė jokia jėga neištrinamus žodžius:

"Čia mūsų žemė! Greičiau geležis sutirps į vašką ir vanduo pavirs uola, negu mes savo duotąjį žodį atšauksime!.."

***

1918 METAI

Lapkričio 23-oji 1918 m. tuo būdu nėra Lietuvos kariuomenės atsiradimo pradžia. Tai yra tik atgaivinimas savosios ginklo pajėgos, po šimto su viršum metų.

Pirmasis įsakymas Nepriklausomos Lietuvos kariuomenei organizuoti, išleistas 1918 m. lapkričio 18 d. sostinėje Vilniuje, tiktai sieja mus su senąja Lietuvos valstybe, tiktai suriša lietuviškosios karo istorijos raidą, kuri buvo pertraukta ilgų vergijos ir svetimųjų priespaudos metų.

Ši diena, šis dokumentas — Isakymas Kariuomenei 1 nr. — organizuoti 1-jį Pėstininkų pulką, kuris vėliau buvo pavadintas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino pulku, — atgaivintą Lietuvos valstybę ir jos kariuomenę glaudžiai surišo su mūsų tautos didinga praeitimi, su iš neįžvelgiamų amžių glūdumos kylančiu jos karo genijumi, su istorinės Lietuvos ginklo pajėgos tęstinumu, su jos tradicijomis ir dvasia.

Taigi, šis kuklus dokumentas šia prasme ir tapo istoriniu. Suorganizavus 1-jį pėst. pulką, prasidėjo ir kitų mūsų kariuomenės dalių kūrimas. Tai padiktavo pats gyvenimas, nes paskelbtąjį Lietuvos Nepriklausomybės aktą reikėjo įgyvendinti jėga. O tai galėjo padaryti ir padarė tiktai visos tautos gaivališkai remiama atsikūrusioji Lietuvos kariuomenė.

***

PAGARBA ŽUVUSIEMS

Lapkričio 23-oji taip pat yra visų žuvusiųjų mūsų karių gilios pagarbos ir jų žygių prisiminimo diena.

Nuo istorijos neatmenamų laikų, nuo herojiškų Margio Pilėnų gynėjų žuvimo dienų, nuo Vytauto Didžiojo pulkų karuose žuvusiųjų vyrų, iki 1831, 1863 metų sukilėlių kraujo aukų, baigiant Nepriklausomybės karo aukomis, Antrojo Pasaulinio karo sunaikintais mūsų kariais ir titaniška kova dabar Lietuvoje vedančiais ir žūstančiais partizanais, — visų žuvusiųjų kovose dėl tėvynės laisvės pagerbimo diena geriausiai atmintina Lapkričio 23-ją.

***

NARSUOLIŲ PAVYZDYS

Ta pačia proga meš pagerbiame ir kovose narsumo pavyzdžiu švietusius karius — Vyčio Kryžiumi paženklintus mūsų veteranus. Tad ši diena — yra ir Vyčio Kryžiaus kavalierių šventė.

Narsumas, atskirų drąsuolių atlikti žygiai ir jų pavyzdžiai, — tiek vedė į laimėjimą anuomet mūsų karių pulkus, tiek visiems laikams jie palieka sektini herojizmo šviesuliai mūsų kartų kartoms, mūsų jaunuomenei ir dabarties kariams.

***

Šią dieną ypač prieš mūsų akis atsistoja gyvieji Lietuvos Nepriklausomybės paminklai — mūsų nelaimingieji broliai — Laisvės Kovų invalidai. Jų prisiminimas ir reali pagalba buičiai palengvinti — visų sveikųjų lietuvių rūpestis.

***

Taip suprasdami Kariuomenės Šventės dieną, jaučiame, kad ypatingu susikaupimu ją privalome minėti ir dabar, kada tiek aukų, tiek herojizmo pavyzdžių ir tiek dar vargo, ryžto ir narsos pareikalaus iš mūsų tėvynės išsilaisvinimo žygis.

KONČIUS ATKREIPĖ AMERIKIEČIŲ DĖMESĮ Į EUROPOS TREMTINIUS

Spalio 28 d. New Yorke, Carnegie Endowment International Center patalpose, buvo didžiųjų Amerikos šalpos organizacijų metinė konferencija. Joje dalyvavo apie 80 stambiųjų, Amerikos valdžios pripažintų šalpos organizacijų atstovų. Iš Washingtono konferencijon buvo atvykę Ugo Carusi, pabėgėlių ir imigracijos reikalams direktorius, L. A. Dawson, Presidential Escapee programos viršininkas, W. H. McCahon, Valstybės Departamento direktorius šalpos organizacijų reikalams, Miss Joan Kain, jo padėjėja, Miss Alice Cohn — United Nations Office of High Commissioner for Refugees atstovė ir kt.

Šioj konferencijoj BALFą atstovavo jo pirmininkas kan. J. B. Končius ir reikalų vedėjas P. Minkūnas.

Iš šalpos organizacijų padarytų pranešimų išryškėjo, kad jos didžiausią dėmesį nukreipė į Rytų Vokietijos pabėgėlių, Graikijos, Izraelio, Indijos, Pakistano, Korėjos ir kitų Azijos kraštų šelpimą.

Gavosi ne tik įspūdis, bet ir padaryti pranešimai patvirtino, jog 200,000 įvairių tautybių antrojo pasaulinio karo tremtinių, likusių vakarų Europoje, yra visai pamiršti. Apie jų sunkią būklę ir šalpos reikalingumą neužsiminė nė vienos organizacijos atstovas. Atrodė, kad europiečių tremtinių klausimas laikomas kaip ir baigtu.

Konferencijai baigiantis, kan. J. B. Končius, visą laiką sekęs jos darbus ir matydamas, jog Europos tremtiniai neprisimenami, paprašė balso. Jis savo karšta ir ilga kalba nupiešė praėjusio karo tremtinių dabartinę padėtį, priminda mas, kad pavergtieji kraštai ir iš jų pabėgę gyventojai yra Teherano, Jaltos ir Potsdamo pasitarimų aukos, ir kvietė konferencijoj dalyvaujančias organizacijas iš naujo susirūpinti politinių bėglių padėtimi, nes jie yra palikti vien buvusio priešo malonei.

Po kan. J. B. Končiaus jautrios ir vaizdingos kalbos, konferencijos dalyviai pasijuto kaip ir nejaukiai. Jie tartum prisipažino, kad svarbioji šelpiamųjų kategorija visų yra iš dėmesio išleista. Po to ir kiti dalyviai pakėlė balsą ir patvirtino kan. J. B. Končiaus iškeltus faktus.

Pagaliau, pasikeitę nuomonėmis, šalpos organizacijų atstovai nutarė iš naujo susidomėti Antrojo Pasaulinio karo aukų padėtimi, ir tam tikslui atgaivinti tarporganizacinę šalpos komisiją, kuri ypač rūpintusi užsilikusių Vokietijoje tremtinių šelpimų ir jų įkurdinimu.

Jei esantieji Europoje tremtiniai vėl pajus šalpos organizacijų naują paramą, tai bus nuopelnas kan. J. B. Končiaus, nuolat besisielojančio visų benamių žmonių likimu.

LIETUVIAI

Dėka spaudos ir lietuviškų radijo valandėlių nuoširdaus bendradarbiavimo su Balfo Vajaus Komitetu, visi sužinojote apie šio vajaus svarbą ir laiką.

Be to, iš pasiųstųjų laiškų su aukų lapais, labai mažai grįžo atgal nesuradę adresatų. Reikšia visi, kurių adresai Komitetui buvo žinomi, juos gavo.

Vajaus Komitetas, norėdamas, kal jūsų aukos pasiektų tremtinius dar prieš Kalėdas, prašo nelaukti paskutinės vajaus dienos, bet kuo skubiausiai siųsti savo aukas į surinkimo postus arba tiesiog į Balfo Centrą: 105 Grand St., Brooklyn 11, New York.

Vajaus Komitetas prašo taip pat visus tuos, kurie nėra gavę aukų lapų, paimti juos iš Balfo Centro arba iš aukų surinkimo postų.

Už jūsų nuoširdų bendradarbiavimą ir aukas iš anksto dėkojame.

Balfo Vajaus Komitetas

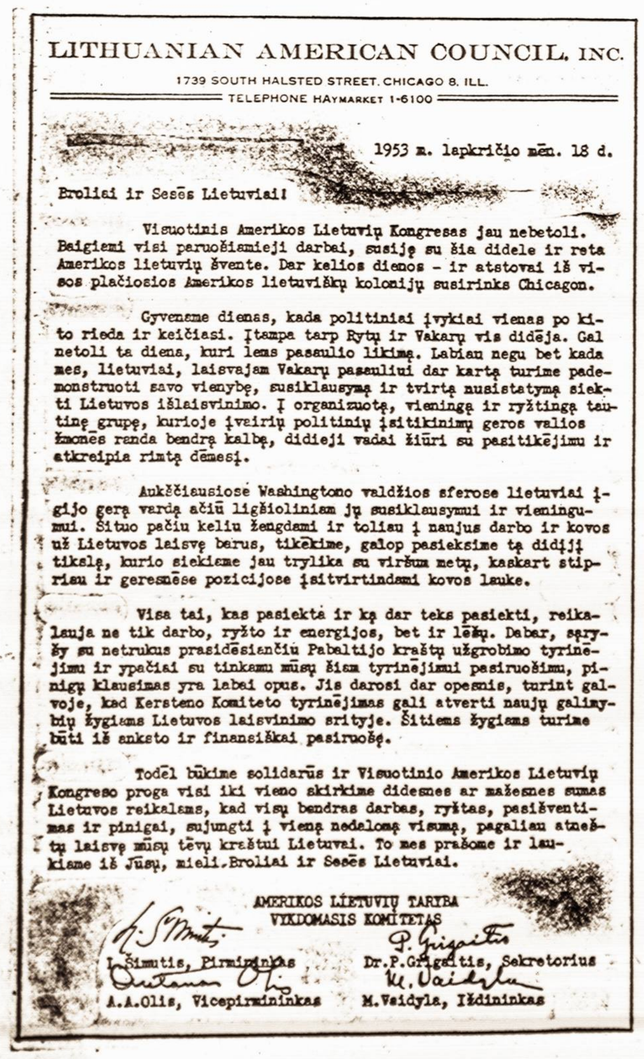

LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL, INC.
1739 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO 8, ILL.
TELEPHONE HAYMARKET 1-6100

1953 m. lapkričio mėn. 18 d.

Broliai ir Sesės Lietuviai!

Visuotinis Amerikos Lietuvių Kongresas jau nebetoli. Baigiami visi paruošiamieji darbai, susiję su šia didele ir reta Amerikos lietuvių šventė. Dar kelios dienos – ir atstovai iš visos plačiosios Amerikos lietuviškų kolonijų susirinks Chicagon.

Gyvename dienas, kada politiniai įvykiai vienas po kito rieda ir keičiasi. Įtampa tarp Rytų ir Vakarų vis didėja. Gal netoli ta diena, kuri lems pasaulio likimą. Labiau negu bet kada mes, lietuviai, laisvajam Vakarų pasauliui dar kartą turime pademonstruoti savo vienybę, susiklausymą ir tvirtą nusistatymą siekti Lietuvos išlaisvinimo. Į organizuotę, vieningą ir ryžtingą tautinę grupę, kurioje įvairių politinių įsitikinimų geros valios žmonės randa bendrą kalbą, didieji vadai žiūri su pasitikėjimu ir atkreipia rimtą dėmesį.

Aukščiausiose Washingtono valdžios sferose lietuviai įgijo gerą vardą ačiū ligšiolinėm jų susiklausymui ir vieningumui. Šituo pačiu keliu žengdami ir toliau į naujus darbo ir kovos už Lietuvos laisvę barus, tikėkime, galop pasieksime tą didįjį tikslą, kurio siekiame jau trylika su viršum metų, kaskart stipriau ir geresnėse pozicijose įsitvirtindami kovos lauke.

Visa tai, kas pasiekta ir ką dar teks pasiekti, reikalauja ne tik darbo, ryžto ir energijos, bet ir lėšų. Dabar, sąryšy su netrukus prasidėsiančiu Pabaltijo kraštų užgrobimo tyrinėjimu ir ypačiai su tinkamu mūsų šiam tyrinėjimui pasiruošimu, pinigų klausimas yra labai opus. Jis darosi dar opesnis, turint galvoje, kad Kersteno Komiteto tyrinėjimas gali atverti naujų galimybių žygiams Lietuvos laisvinimo srityje. Šitiems žygiams turime būti iš anksto ir finansiškai pasiruošę.

Todėl būkime solidarūs ir Visuotinio Amerikos Lietuvių Kongreso proga visi iki vieno skirkime didesnes ar mažesnes sumas Lietuvos reikalams, kad visų bendras darbas, ryžtas, pasiaukojimas ir pinigai, sujungti į vieną nedalomą visumą, pagaliau atneštų laisvę mūsų tėvų kraštui Lietuvai. To mes prašome ir laukiame iš Jūsų, mieli Broliai ir Sesės Lietuviai.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA
VYKDOMASIS KOMITETAS

L. Šimutis, Pirmininkas — Dr. P. Grigaitis, Sekretorius
A.A. Olis, Vicepirmininkas — M. Vaidyla, Iždininkas

O VILNIAUS NEPAMIRŠK, LIETUVI

Tiesiog tenka stebėtis, kaip nuosekliai ir be atodairos lenkų spauda primena savo skaitytojams apie Vilnių. Girdi, nuo amžių buvęs lenkišku, Vilniaus kraštas ir ateityje turi nedalomai priklausyti lenkijai, be jokių abejonių ir kalbų.

Antai ir dabar New Yorko Nowy Swiat (11. 7 .53) persispausdino iš Paryžiuje leidžiamojo Slowo Polskie straipsnį, kurį kaip į retą kurjozą, reikia atkreipti dėmesį. Mat, gerai propagandai ne svarbu yra skleisti teisybę, bet svarbu neleisti žmonėms apie propaguojamąjį dalyką pamiršti. Todėl yra leistina ir su tiesa prasilenkti, jeigu tai pateisina numatytąjį tikslą.

Straipsnio autorius (matyt, slapyvarde pasislėpęs lenkas Vilnietis) pradeda nuo pastabos apie netaisyklingumą lenkų kalbos, kurią vartoja vilniečiai. Jojo nuomone, tai yra pateisinama tuo, kad, girdi, prieš 300—4000 metų vilniečiai kalbėję lietuviškai ir to pasekoje lenkų kalba tapo sužalota(!?!) Tokiu būdu lenkai, girdi, kurie sudaro Vilniaus krašto gyventojų žymiąją dalį įsigijo savo kalbos dabartinį žargoną, su gramatinėmis ypatybėmis. skolintomis iš lietuvių kalbos (!) Ir tasai žargonas, esą, įrodo, kad šiame krašte nuo gilios senovės buvo apsigyvenę lenkai.

Toliau autoriaus teigimu, prieš pirmąjį pasaulinį karą, 1905 — 1914 metais, lietuviai buvo pradėję varyti smarkią akciją prieš lenkus. Pavyzdžiui, jie griežtai pareikalavo pašalinti lenkų kalbą iš bažnyčių "parubežio parapijose".

Tuo tarpu mano atmintyje, tuo pat laiku ten dėjosi visai kitokie dalykai. Pačiame Vilniuje, kur tiek daug bažnyčių, lietuviai reikalavo savo kalbos tik vienoj nedidelėj Šv. Mykolojaus bažnyčioj. Buvo priėję net iki peštynių bažnyčioje, bet lietuviams melstis lietuviškai nebuvo leista.

Autorius toliau pažymi didelį vokiečių nusistebėjimą, kai užėmę 1916 m. šį kraštą, jie buvo pravedę gyventojų registraciją, pagal kurią buvo rasta 263 tūkstančiai lenkų ir tiktai 118 tūkstančių lietuvių, be to, 83 tūkstančiai žydų ir labai mažai baltgudžių, rusų ir vokiečių. Tiek tiktai, esą, buvo suregistruota lietuvių, neįžvelgiant į aiškų vokiečių lietuviams prielankumą.

Mane gi, prisipažinsiu, tasai skaičius (118 tūkst.) tiesiog stebina savo didumu po tokio ilgo ir žiauraus lenkinimo, koksai buvo vedamas visame krašte, ypatingai per lenkų dvasiškiją bažnyčiose.

Toliau seka istoriškųjų įvykių žiupsnys, kurį leiskite patiekti vertime.

"Priešinga Lenkijai propaganda paskleidė visam pasauliui, kad Lenkija Vilniaus kraštą jėga atplėšė nuo Lietuvos. Čia nėra nė žodžio teisybės. 1917 m. rugsėjo 23 d. vokiečių okupantų Vilniuje, be gyventojų dalyvavimo ir prieš jų valią, buvo sudarytas Vyriausias Lietuvių Komitetas. Kai vokiečiai apleido Vilnių, tas komitetas buvo pabėgęs kartu su jais. Tada, 1919 m. sausio 1 d. vokiečių atskirtame nuo Lenkijos Vilniaus krašte valdžią buvo perėmusi Lenkų Savisauga, išsilaikiusi pačiame Vilniuje 5 dienas, po kurių, po didvyriško pasipriešinimo sovietams, sausio 6 dieną, turėjo jiems užleisti miestą. Po dviejų mėnesių sovietinio valdymo, lenkų reguliarioji kariuomenė išstūmė bolševikus ir 1919 m. balandžio 19 d. įžengė į Vilnių. Pusantrų metų bėgyje Vilnius buvo sujungtas su Lenkija. 1920 m. liepos 14 d. bolševikai antrą kartą paėmė Vilnių. Dvi dienas prieš tai, 1920 m. liepos 12 d., Lietuva buvo sudariusi sutartį su Sov. Rusija, kuri buvo pažadėjusi Lietuvai atiduoti Vilnių, kai jį atims iš lenkų, už tai Lietuva turėjo prisidėti prie karo prieš Lenkiją. Toji sutartis, aišku, jokiu atžvilgiu negali varžyti Lenkijos, nes tai buvo priešingas jai aktas.

1920 m. rugsėjo mėn. bolševikai atidavė Vilnių lietuviams, o jau spalio mėn. jis buvo užimtas gen. Želigovskio pulkų, sudarytų iš Vilniaus lenkų savanorių, kurie vos prieš tris mėnesius buvo Vilnių apleidę.

Dar ir šiandien Vilniaus kraštas nenustojo savo lenkiškojo charakterio: lenkai tik dalinai buvo iš ten iškraustyti, todėl ir dabar likusieji tenai sudaro taip Vilniuje, taip jojo apylinkėse gyventojų daugumą."

Ką prie tokios "istorijos" būtų galima bepridėti? Gal bent tiek, kad gaila, jog autorius bus pamiršęs apie vieną istorinį įvykį, būtent, kad dieną prieš Želigovskio į Vilnių įžygiavimą, Suvalkų mieste buvo iškilmingai pasirašyta sutartis tarp lenkų ir lietuvių vaidžios atstovų apie pripažinimą Vilniaus krašto Lietuvai. Žinoma, toks menkas įvykis buvo lengva užmiršti.

Matyt, apie tai nepamena nė vienas lenkų laikraštis pasaulyje, pradedant Paryžiaus Slowo Polskie ir baigiant New Yorko Nowy Swiat.

A. Kutkus

Sporto GYVENIMAS

Redaguoja KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

FUTBOLININKAI BAIGIA RUDENS RATĄ

Žvilgsnis į šio sezono rungtynes

Lietuvių SK vienuolikė, antrus metus dalyvaudama DAFB aukštosios lygos pirmenybėse, po pradinės pylos nuo Eintracht SC 0-9, toliau yra laimėjusi ketverias rungtynes iš eilės: prieš Greek American SC, 1-4, Brooklyno DSC 4-3, Kollsmann SC 0-5 ir Hoboken FC 2-0. Po to atkakliai sukovota prieš vieną iš pirmaujančių vienetų, Nevarko SC, ir tik pat pabaigoj šeimininkams atiduota pergalė 2-1.

Tai vienas tarpsnis rudens rate. Po to atėjo atoslūgis ir purvu persunktoj aikštėj susilaukta naujos pylos, šį kartą iš praeito sezono meisterio Elizabeth SC. Pasekmė 1-8. Pražūtingai pradėta ir prieš kitą priešininką, New Yorko Hungarians. Pirmam kėliny sugniužta 5-1, bet po pertraukos vaizdas pakito. Mūsiškiai įgrūdo tris gabalus ir nedaug stigo, kad būtų bent išlyginę. New Yorko Hungarians laimėjo 5-4. Paskutinėse iki šiol žaistose pirmenybių rungtynėse geltonai—žalieji savo aikštėje turėjo sudėti ginklus prieš daukartinį meisterį German Hungarian SC 0—4.

Po 9 rungtynių mūsiškiai turi 4 pergales ir 5 pralaimėjimus. Įvarčių santykis 21—32 ir su 8 tšk. lentelėj užimta 8. vieta. Daugiausia įvarčių yra įkirtęs kairysis sparninis Gražys — 7, toliau: Adamavičius—4, Kalašinskas — 4, Sabaliauskas—3, Arens—1, Grybauskas—1, Jokubaitis—1.

Rudens rate mūsiškiams yra likę žaisti dvejos rungtynės: prieš Swiss FC ir New Yorko SC. Sustiprinus komandą puoliku Freimanu (latvis, iki šiol žaidęs Philadelphijos National profesionalų komandoj), be to, laukiant iš Korejos grįžtančio gyniko Milerio, tikimasi sugriebti daugiau taškų ir užsitikrinti geresnę vietą lentelėj.

Lapkričio 15 d. Lietuvių SK National Challenge Cup varžybose žaidė su DAFB aukštosios lygos pirmaujančiu vienetu Eintracht SC. Netekus nuolatinio vartininko Skripkowski, kuriam poroj vietoj įlaužta ranka, be to neseniai smarkiai pralaimėjus prie[illegible] pačį Eintracht SC pirm[illegible]ybėse, nebuvo laukiama, [illegible] lietuviai gebės stipriau pasipriešinti. Vis dėlto tie popieriniai apskaičiavimai liko tik popieriuj — sekmadienį lietuviai sužaidė bene geriausias šiame sezone rungtynes. Visa komanda nuoširdžiai, pakiliai kovojo ir 700 žiūrovų matė išskirtinį spektaklį.

Eintracht pradėjo 1—0, bet mūsiškiai pasiskubino išlyginti (Arens įšvilpino baudinį), po to priešininkai pakėlė 2—1, bet Freimanas pakišo šūvį po skersiniu ir 2—2. Vėl Eintracht SC vyrams, kurie kėlinį baigė 3—2

Po pertraukos įvarčiai krito tokiu pat matematiniu tikslumu: Jokubaitis iš paduoto kampinio galva įkirto 3 — 3, Eitracht SC Athineos šūviu ženklino 4—3, o 5 min. prieš pabaigą Adomavičius iš susigrūdimo lygina 4—4. Atrodė, taip ir liks, bet 20 sek. iki baigimo švilpuko, Athineos pigiu būdu gauna kamuolį ant kojos ir nulemia pergalę —5—4 Eintracht SC naudai.

Nežiūrint kuklaus pralaimėjimo, mūsiškiai kartą parodė, ką jie gali ir, jei taip bus žaidžiama kiekvienose pirmenybių rungtynėse, bus galima pradžiugti ne viena įspudinga pergale ir prieš pačius stipriuosius. Tokia komandinė kovos dvasia yra sveikintinas, reikalingas ir būtinas reiškinys. Tebūnie tai tik vieno lapkričio mėn. sekmadienio gaivinąs prisiminimas.

Sekmadienį futbolas

Lapkričio 22 d. Lietuvių SK turi pirmenybių rungtynes su Swiss FC. Bus žaidžiama mūsiškių aikštėj, New Farmers Oval, 69 th St. ir Metropolitan Ave., Middle Village, Queens. Pradžia 2:30 val. Nuo 12:45 val. rungtyniauja antrosios komandos, o prieš tai, 11:45., žaidžia mūsų jauniai, šį sezoną jau turėję keletą rungtynių.

Swiss FC su 11 tšk. (iš 9 r.) lentelėj užima 5 v. Pr. sekmadienį, National Challenge Cup varžybose, Swiss FC netikėtai pralaimėjo prieš Brooklyno DSC 5—3.

ĮSPŪDŽIAI IŠ EUROPOS

Krepšininkas Algimantas Ošlapas, kaip U. S. Marine Corps seržantas, grįžo iš EEuropos, kur pusmetį plaukiojo po Viduržiemio jūrą. Pirmą kartą kontinente išlipo Gibraltare ir išėjęs į miestą pasižvalgyti, nelauktai susitiko U.S. Navy jūreivį Ray Kazlauską. Abu pažįstami iš krepšinio rungtynių 1949—1950 m. Tąsyk Ošlapas atstovavo Brooklyno Lietuvių Atletų Klubo stipriąją komandą, o Kazlauskas, amerikietis lietuvis, žaidė Apreiškimo parapijos CYO penketuke.

Atėnuose Ošlapas buvo nuvykęs į olimpinį stadioną, kur 1896 m. pradėti modernūs olinpiniai žaidimai. Pasinaudodamas proga, kartu su kitais kariais, mūsiškis prabėgo 100 m. Stadione yra naujienų — marmurinė lenta, kur surašyta olimpinių žaidimų vietos ir metai, be to, aplink stadioną pradėta grupuoti žymiųjų sporto darbuotojų biustai. Romoje Ošlapas dalyvavo audencijoj pas popiežių ir aplankė didingą stadioną, kuris pastatytas Mussolinio laikais. Savo impozantiškumu, moderniais įrenginais ir meniškais paįvairinimais, stadionas poliko didelio įspudžio.

Barcelonoje keletą kartų teko stebėti bulių kovas. Nors į pirmąsias Ošlapas ėjo nusiteikęs skeptiškai, netrukus įsirašė į entuziastų tarpą. Atrodo, mielai grįžtų į Ispaniją ir, pasinaudodamas G.I. biliu, metus pasimokytų matadoro, pikadoro ar banderelisto amato specialioj mokykloj...

TRUMPAI

Londone prie 97,000 žiūrovų FIFA rinktinė sužeidė lygiomis su Anglija 4—4. Kontinento futbolininkai pasirodė puikiai ir anglai išlygino tik paskutinėj. kai teisėjo. valiečio, dėka gavo kirsti labai abejotiną baudinį. Iš FIFA rinktinės du įvarčius įkirto italas Boniperti ir kitus du vengras Kubala, dabar žaidžias Ispanijoj.

Tarpvalstybinėse futbolo rungtynėse Švedija su Vengrija baigė 2—2 (Budapešte), Šveicarija Paryžiuje atskaitė Prancūzijai 4—2, Rumunija nugalėjo Bulgariją 2—1 (Sofijoj), Sovietų Sąjunga įveikė Lenkiją 4—2 (Varšuvoj), Čekoslovakija laimėjo prieš Rumuniją 1—0 (Bukarešte).

Amerikietis Held šiemet numetė ietį 80,41. lenkas Sidlo 80.15 ir suomis Nikkinen 78,26.

Įspudinga Lietuvių SK kova prieš Eintracht dėl SC National Challenge Cup), rado platesnio atgarsio New Yorko didžiojoj spaudoj. Ypatingai plačiai rungtynes atžymėjo Long Island Star Journal (55 eilutes).

Gal sakysite, kad meškos nemoka maldauti...

AR DERA SKAUTŲ KŪRĖJUI?

Taip rašydamas, Petras Jurgėla labai skaudžiai įžeidžia ne tik kaip skautų, bet ir kaip lietuvių tautinius bei religinius jausmus.

VLADAS PAUŽA

Pastaruoju metu nemaža kalbama ir rašoma apie negeroves skautų organizacijoje. Negerovių lyginimas — normalus reiškinys. Netobulumų ir netikslumų, klaidų ir neapdairumo sutinkame visur. Netikslu būtų teigti, kad jų nėra mūsų organizacijoje. Tačiau, negerovių neišvengsime ir nesumažinsime pravardžiuodamiesi "jėzuitais", "bedieviais", "žydų skautų draugininkais" ir kita. Visa tai rodo stoką kultūringumo, meilės ir pagarbos. Šiuo keliu riedėdami daugiau susipyksime ir nieko kilnesnio neatsieksimee.

Du rašiniai, — Skautai Vyčiai Naujienose ir Mieli Idėjos Broliai ir Sesės rotatoriumi Petro Jurgėlos, gaubia mus tamsiais šešėliais. Neanalizuodamas pirmojo, kuris yra apgailėtinas reiškinys mūsų šeimoje, pasisakau daugiau dėl antrojo, kurio autorius yra Lietuvos skautų kūrėjas.

Petras Jurgėla, gyvendamas savo vaizduotėje traginga krizę, priekaištauja "liberalinės pasaulėžiūros" skautininkams. kurie, anot jo, daug žalos padarė skautybei tėvynėje ir tremtyje. Pirmu dūriu kryžiuoja v. s. V. Šenbergą, kaip buvusį vienos mažumos skautų draugininką. Mano galvojimu, v.s. V. Šenbergas, talkininkaudamas pastarosios mažumos skautams, atliko tik skauto pareigą, kuri išplaukia iš mūsų įstatų. Visų nuostebimui iš Petro Jurgėlos sužinome, kad V. Šenvergas antilietuvis. Nesuprantama, kaip "toks" būdamas galėjo visą laiką tarnauti atsakingu pareigūnu Lietuvos kariuomenėje ir bendradarbiauti su lietuviais.

Neatsiliekame niekinime dabartinio PLSS Tarybos Pirmininko v.s. V. Čepo. kuris, Petro Jurgėlos galvojimu, didžiausias kaltininkas visų negerovių skautų organizacijoje. Be to, didžiai nusikaltęs ir lietuvių tautai — Tėvynės ir Skautybės išdavikas. Neaišku, kaip "toks" galėjo būti aktyvus Lietuvos Laisvės kovotojas. O skautų mylimas ir gerbiamas.

Nederama Petrui Jurgėlai, netik kaip Lietuvos skautų kūrėjui, bet ir kaip doram žmogui, reiškiant nepasitenkinimą asmenimis ir jų veikla, niekinti ir šmeižti sulaužiant etinius ir moralinius principus. Taip elgdamiesi meilės ir pasitikėjimo, simpatijos ir pagarbos neįgysime. Racionalaus ir pozityvaus darbo vaisiai terodo mus daugiau pakopus ir tauresniais.

Nepasitenkinama ignoravimu paskirų skautų vadų. Įžeidinėjama mirusieji. Priekaištaujama PLSS Tarybai, S-gos Garbės Teismui ir Lietuvos Skautų Brolijai. Nepaliekama nuošaly ir Skautų Aidas. Visur matoma blogumai, nukrypimai ir nusikaltimai. Petrui Jurgėlai nūdieninėje skautų organizacijoje nieko gražesnio ir kilnesnio nėra, išskyrus "idealistus", kurie, jo žodžiais tariant, dėl susikrimtimo negerovėmis, visai šalinasi. Mano įsitikinimu, iš nenorinčiųjų dirbti niekas negali rasti "logiškesnį" motyvą už pastarąjį — "susikrimtimą negerovėmis."

Rašoma, kad "padarę daug žalos skautybei Tėvynėje, liberalinės pasaulėžiūros skautikai ėmė brautis į vadovybę ir tremtyje."

Kaip žinoma, po karo, visur, kur tik buvo mažiau ar daugiau skautų, tuojau atsikūrė skiltys, draugovės ir tuntai. Pirmieji atgaivinamieji žingsniai buvo gana sunkūs: stokojo vadų, literatūros, priemonių ir kita. Be to, rutuliuojant pirmąjį atsikūrimo gemalą, dalis skautininkų ir skautų, turinčių didesnį patyrimą, stovėjo nuošaliai. Dėl to ar yra sąžininga sakyti ir pravardžiuoti liberalinės pasaulėžiūros skautininkais tuos, kurie, gyvendami tokiose pačiose sąlygose, kaip Petro Jurgėlos vadinami idealistai, o kai kurie blogesnėse, ėmėsi iniciatyvos atkurti ir dirbti su skautais.

Aimanuojama, kad tremtyje daug kilnių idėjų, sumanymų ir konkrečių "idealistų" pasiūlymų nebuvo įgyvendinta. Kas gi kaltas, kad pastarieji tesugebėjo tik pasiūlyti, o ne įgyvendinti. Juokinga dėl to kaltinti kitus.

Netiesa, kad suvažiavimuose buvo ginčijamasi tautiniu ar religiniu klausimu. Taip rašydamas Petras Jurgėla labai skaudžiai įžeidžia ne tik kaip skautų, bet ir kaip lietuvių tautinius bei religinius jausmus.

Be pagrindo teigiama, kad tremtyje nebuvo rūpinamasi ideologiniu skautų ugdymu, neteikiama tematinių ir metodinių žinių. Pagal sąlygas visu kuo buvo sielojamasi ir dirbama. Detmolde — leidžiama gražiai iliustruotas Skautų Aidas, skautų vadams —Skautybė. Be šių paskirose vietose ėjo, kaip, pav., Seedorfe Budėk, Kiely Po Svetimu Dangum. Nemaža rašė Liubeko Laisvės Varpas, kurio atsakingasis redaktorius buvo rašytojas, skautų bičiulis F. Kirša. Apskritai. kiekvienam lietuviškame laikraštyje buvo galime rasti apie gražią skautų veiklą. Lietuvos Skautų Brolijos Skyrius išleido: Gilrafto—Mazgus, Rolando Philippso — Skilčių Sistema, John Levis—Kaip Vesti Skiltį?. Skautų Uniformas, Skilties Knygelę, vaizdų albumą — Į Taikos Rytojų, kalendorėlį — Budėk ir kita. Pirmija — Skautija, skautai vyčiai — Gairės.

Neatsilikta vadų ruošime ir stovyklavime: Brolijos vadovų Aušros stovykla Ragainėje (Horneburg), Ragainės pirmoji, antroji ir baigiamoji vadų ir laužavedžių stovykla. Lietuvos Skautų Sąjungos vadų ir vadovių mokyklos Birutės ir Kęstučio stovykla Offenbache. Trečioji Tautinė Jubiliejinė Stovykla Isar Horn, Alpėse, Trečioji Jubiliejinė Baltijos Stovykl.Timmendorfer Strand. Be šių buvo akademikų skautų stovyklos ir daugybė kitų. 1947 m. 81-nas lietuvis skautas dalyvavo pirmame pokarinyje pasaulio skautų sąskrydyje MOISSON, Prancūzijoje.

Sėkmingai užsimezgė santykiai su Britų skautais, Tarptautiniu Skautų, Pasaulio Skaučių Biurais, Skotijos skautų ir skaučių asociacijomis, iš kur buvo gauta lietuvio skauto dvasią stiprinančių laiškų ir didelis kiekis skautiškos literatūros.

Nemaža dirbama ir veikiama ir dabar. Rūpinamasi teoretiniu ir praktiniu auklėjimu ir literatūra. Skautus sutinkame nevien stovyklose, sueigose, varžybose, kursuose, bet ir talkininkaujant kitoms organizacijoms, stovint garbės gretose, tarnaujant mišioms, organijant pagelbą likusiems tremtiniams ir t.t. Dėl to visiškai nesuprantama, kokių užkulisių Petras Jurgėla vedinas drįso taip nepagarbiai rašyti ir įžeidinėti skautus ir jų vadus.

Absoliutinės tobulybės, kaip iš nieko, taip ir iš nūdieninės skautų organizacijos negalima reikalauti. Be šviesaus ir skaidraus, kaip paprastai, gyvenime pasitaiko ir šešėlių. Bet kur jų nėra! Netikimama, kad juos išlygintume niekinimu vadovybės, skautus suparapindami, ar sijodami.

Nežinau, ar kas iš skaičiusiųjų "Mieli Idėjos Broliai ir Sesės", jeigu nebūtų po rašiniu mašinėle atspausdinta Petras Jurgėla, galėtų pagalvoti, kad autorius yra Lietuvos. skautų kūrėjas. Neobjektyvumas augščiausio lygio, mišrainė didžiausia. Neatsiliekama ir prieštaravimuose. Tiesiog negalima įsivaizduoti, kaip lietuviui, skautas skautui, krikščionis krikščioniui gali gyventi tokia neapykanta, piktumu ir smerkimu. Atrodo, jog išskyrus Petrą Jurgėlą ir, jo galvojimu, kelis vadinamus idealistus, nieko gero ir vertingo nūdieninėje skautų organizacijoje nėra. Ištikrųjų, yra kitaip—pažangėjama ir gražėjama.

Teisingai Vyriausiojo Skautininko Krivulėje Brolijos Vadams rašoma:

"Destruktyvios kritikos ir šmeižtų skleidėjams tegali būti vienas atsakymas — stok pats į darbą ir parodyk, ką gali, nes dirvonai platūs ir priėjimas visiems laisvas."

Prilaikykime Pinigus Savųjų Tarpe!

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

X. STRUMSKIS, savininkas

322 Union Avenue,

BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 7-2089

Vienintelė lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 17 metų.

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VYTAUTAS AVIŽONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St. New York City
Telef. MUrray Hill 8-8677
VALANDOS: Susitarus: ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L.I.
Telef. Bay Shore 7-3710
Susitarus: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. visą dieną ir šešt. tik iš ryto.

DR. F. M. BINTAKYS
16 Linden St.
Brooklyn, N. Y.
GLenmore 5-3012
VALANDOS: Kasdien nuo 11 iki 1 ir nuo 6 iki 8. Šeštadieniais nuo 11 iki 2. Sekmadien. pagal susitarimą

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS: 2 — 3 popiet, 6 — 8 vakare. Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus. Tel. Virginia 9-6125

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 1 — 8 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. EVergreen 7-6868

DR. JANINA SNIEŠKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (Brooklyne)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel: TAylor 7-8231
VALANDOS: 1 — 7 val. susitarus. Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždaryta.

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 2 — 9 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. Ofiso STagg 2-0706, Namų — Jamaica 6-3834

JOSEPH ZABNER, M. D.
AKIŲ GYDYTOJAS
35 E. 7th Street
New York, N. Y.
VALANDOS: Trečiadienį ir šešt. 10—12, Pirm., Treč., Penkt. 6—8, Tel. OR 4-8038

JOHN DERUHA, M. D.
Odos niežėjimas ir išbėrimai, Tulžies ligos. Galvos skaudėjimas, nemigas, jausmų komplikacijos, jautrumas, širdies ir skilvio ligos.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

NAUJAI ATIDARYTA GĖLIŲ KRAUTUVĖ
REGINA FLORIST
P. RASIMAS, Sav.
Patyręs lietuvis gėlininkas yra pasiruošęs patarnauti visais atvejais ir visomis progomis
Vestuviniai bukietai, korsažai, gedulo vainikai ir kitoks patarnavimas. Gėlių sėklos ir t.t.
GĖLĖS PRISTATOMOS Į NAMUS IR SALES.
522 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
STagg 2-7909

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
Vakarais muzika prie baro.
80 ST. MARKS PLACE (8th St. ir 1st Avenue) NEW YORK, N. Y. GRamercy 7-9765

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

Telefonas: EVergreen 4-8934
PARAMOUNT BAR & GRILL
STANLEY MIŠIUNAS IR SŪNUS EDWARDAS MIŠIUNAS SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visi myli užeiti.
Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti
Importuoti konjakai — Užkandžiai — Televizija — Muzika — Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Mano žmona mirė badu, – sako tremtinys iš Klaipėdos

Šiom dienom Balfe buvo gauta tremtinio Martyno Goirės, gyvenančio Vakarų Vokietijoje laiškas. Jame ryškiai jaučiama gili padėka Amerikos lietuviams ir kaip didžiai yra vertinama gautoji parama.

Laiškas kartu atidengia, kokia sunki dalis teko Klaipėdos krašto lietuviams.

Skaitykim laiško rašėjo žodžius:

— Meilingai ir širdingai padėkavoju tautos broliams už brangią dovaną — pakietą, kurį 15 rugsėjo gavau. Man senam ir sergančiam žmogui jis didelę pagarbą atgabeno. Savo ūkį ir visą turtą pamesti teko. Sunku dabar gyventi, esu 79 metų.

— Mano žmona, gimusi Mariukė Brožaitis iš kaimo Veveriškių, Klaipėdos apskrities, 1947 metais Gusenų kaime pasimirusi badu. Aš varginuos Dievas pavadys.

— Su tikra pagarba ir brangia dėkavone Tamstoms nuo Klaipėdos tautos brolio —Martynas Goirė.

Argi, mielas skaitytojau, skaudaus likimo ištikto tautiečio žodžiais nejaudina širdies ir nespaudžia kiekvienam ašarų? Gi tokių nelaimių slėgiamų tremtinių Vakarų Europoje yra tūkstančiai. Štai kas verčia organizuoti rinkliavas ir nepašykštėti aukos.

PARDUODAMAS trijų aukštų namas su gerai išdirbtu groserio bizniu. Prieinama kaina. Dėl informacijų kreiptis į savininką (grosernėje), P. Mikalauskas, 36 Scholes St., Brooklyn 7, N. Y.

MECHANIC

(Some English speaking necessary). For all round Machine Shop work, with at least 5 years experience in floor & Bench work. Steady. Telephone at once: SP 7-3361.

KALĖDOMS geriausia dovana Electrolux dulkių siurblys. Kainos nuo 48 iki 50 dolerių. Juos platina Julius Jacyna, 328 Union Ave. (prie Grand St.), Brooklyn 11, N. Y. Tel. EVergreen 7-0463. Pasimatymas vietoje, arba, susitarus, jūsų namuose.

RUBBER STAMPS
ENGRAVING METAL & PLASTICS
CONCORD STAMP
RUBBER & METAL STAMPS
79 Warren St. New York, N.Y.
Tel. BEekman 3-6828

LIETUVIAI ADVOKATAI

ST. BREDIS, JR.
7 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP. 7-7083

WM. J. DRAKE
(DRAGUNAS)
85-03 Wareham Pl.
JAMAICA ESTATES 3, N. Y
JAmaica 6-7272

KĘSTUTIS W. MICHELSON
111-15 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL 18, N. Y.
VIrginia 7-4111

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
(Kabaretas)
BARAS, RESTORANAS,
SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams etc.
Vyt. BELECKAS,
savininkas

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:

68-38 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y.
68-38 Forest Avenue, Ridgewood, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue, Flushing, N. Y.
60-04 Woddside Aenue, Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Bld. Fresh Meadows, Flushing
219 Jamaica Avenue, Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue, Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road, Bronx, N. Y.
19 West Post Road, White Plains, N. Y.

MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

VAN DER MEULEN – DELIKATESEN
Aplankykite šią skanėsių prekybą. Čia visada gausite importuotų ungurių, įvairių žuvų, kilkų, silkių ir kitų vietinių ir importuotų produktų
Šviežiai paruoštos įvairios salotės "parems namuose."
Visi valgiai paruošti šiauriečių skoniui. Pagaminti kaip name.
1646 2nd AVE. (tarp 85 ir 86 gatvės) NEW YORK CITY

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

Telefonas: *EVergreen 7-7411*
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
KLEEN KOL COAL CO.
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y
Gyvenamoji vieta:
65-23 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

JOE & RUDY'S BAR and GRILL
NAMŲ GAMYBOS MAISTAS
MŪSŲ SPECIALYBĖ
150 N. 4th St., Brooklyn 11, N. Y. (Bedford Ave. kampas)
EVergreen 4-8325

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

MARCY FUNERAL HOME, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

Naujiena, naujiena!

Šiomis dienomis gauta prekės iš Europos ir kitų kraštų:

Siuvamos mašinos, kurios siuva visokias medžiagas — storas ir plonas, be to, tos pačios mašinos daro visokius rankdarbius, o kainos šių mašinų pasakiškai pigios — įsitikinkite, nepraleiskite šitos retos progos.

Yra gauti radijo aparatai SABA ir TELEFUNKEN, su kuriais girdima Europa ir visos Amerikos stotys.

Rasite didelį pasirinkimą rašomų mašinėlių su lietuvių ir kitų kalbų raidynais. Dulkesiurblių, kurie ne tik dulkes sugeria, galvą išplauna, bet ir musias sugaudo.

Visokių knygų lietuvių ir kt. kalbomis. Medžio dirbinių, odos, rankdarbių ir kitokiu lietuviškų tautinių dalyku, kurie primena mūsų tėvynę Lietuvą. O gintarinių, brilijantinių, auksinių, žiedų, apyrankių, karolių yra nepaprastai gerąs pasirinkimas. Akordijonų, gramofonų, rekordinių (igrojimui —įkalbėjimui aparatai) ir kt. prekių, rasite dideli pasirinkima geromis salygomis.

Ka bepirktumėte, pasiteiraukite pas J. KARVELI, 3322 ir 3249 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. Yard 7-0677 ir DAnube 6-1136.

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
VIrginia 9-0842 ir
VIrginia 7-4111

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
Laikrodininkas
Taisomi ir parduodami laikrodžiai, žiedai, apyrankiai, auskarai ir t. t.
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

Lietuvių Naujienos
MĖNESINIS LAIKRAŠTIS
J. GUSTIS, leidėjas
Prenumerata metams $2.00
332 N. 6th STREET,
Philadelphia 6, Pa.

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių

$250 ąžuolinis karstas
Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų.
Audeklu dengtas nuo -95
Ąžuolinis nuo $250
Mahagoni med. nuo $495
Metaliniai nuo $385
Nemokamai koplyčia
Antanas Polakas
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
151 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-8479

LITHUANIAN AMERICAN AUTO SCHOOL
Užsirašykite į auto mechanikų ir šoferių mokyklą
GR. 7-8951

Padėsime jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padedame gauti darbą. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.
L. TIKNEVIČIUS, Direktorius
Metropolitan Auto School
155 2nd AVENUE
Tarp 9-10 gatvių, New York City

PIRMU KART NEW YORKE!
LIETUVIŲ GAMINAMAS ALUS
"BALTOJI MEŠKA"
Alus pristatomas į namus įvairiais kiekiais ir gaunamas geresnėse užeigose:
CH. J. MARMA
110 MESEROLE STREET,
Brooklyn 6, N. Y.
Tel. EV. 4-6435
J. M. S. GINKUS. Jr.
425 GRAND STREET,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV. 4-9293
WEST HAVEN BEER & ALES, Inc.
146-152 So. 1st Street, Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV. 7-5471

GLENN'S RESTAURANT & BAR
BARAS IR SALĖ
Muzika penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.
Armonistas Stasys Bagdzinskas
VIENA JAUKIAUSIŲ VIETŲ NEW YORKE
Salė vestuvėms, krikštynoms susirinkimams nemokamai
LIETUVIS CHARLES GLENN.
219 Second Ave., (Greta 14-tos gatvės) New York City
Tel. OR 3-9865

M. and Z AUTO COLLISSION WORKS
I. MALDŪTIS ir Z. ZALIAUSKAS
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Tel. EV 8-9794
Lietuvių specialistų auto taisymo dirbtuvė
937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
TREČIADIENIAIS, NUO 9.30 IKI 10 VAL. VAK.
IŠ WWRL, 5000 kc.
Telefonas: EVergreen 4-9293
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Bucys Berlyno universiteto klinikų prof. asistentas
Vyrų ir moterų aštrios ir chroniškos ligos.
RENTGENAS - ELEKTROTERPIA
Nuo 10 val. ryto iki 6 v. p.p. Čia pat moterų ligų gydytojas
Priėmimo val. antr., treč. ir penkt. nuo 10 v. r. iki 6:30 v. v.
220 EAST 12th ST., NEW YORK 3, N. Y.
(Tarp 2nd ir 3rd Ave.) Tel. AL 4-4437

M. H. HARRIS – OPTOMETRISTAS
Akių patikrinimas. Moderniški akinių rėmai.
Įvairaus stiprumo akinių stiklo.
Atidaryta nuo 10 iki 6 val. vak. Antrad. ir ketv. 10—8 val.
230 E. 86th ST., NEW YORK 28, N. Y.

PIRKDAMI BALDUS DIRBTUVĖJE JŪS SUTAUPYSITE 50 NUOŠIMČIŲ
(Parodo šį skelbimą)
Mes kviečiame aplankyti mūsų minkštų baldų dirbtuvės parodą ir pasinaudoti šia proga.
Mes gaminame baldus pagal užsakymą ir individualų skonį, duodami penkių metų garantiją.
Niekur nerasite gražesnių, tvirtesnių ir geresnių baldų, kaip mūsų keturių aukštų dirbtuvėje.
Mūsų gamybos baldai lietuviams yra žinomi nuo 1928 metų. Dabar mes same pasiruošę patarnauti ir naujakuriams...
ATLANTIC UPHOLSTERY CORP.
(Prieš Williamsburg Savings Banką)
174 BROADWAY (Driggs Ave.) BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1954

REAL ESTATE Albert M. Zillian (Žilinskas)
Nusibodo didmiesty gyventi? — Mes turime pardavimui namų, vasarnamių ir žemės sklypų gražioje gamtoje, po visą Long Island.
74 Main St., Northport, L. I.
Tel.: 2272 ir 108

TIKRAS LIETUVIŠKAS GINTARAS
AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS—SENOS IR NAUJOS MADOS
Karoliai, auskarai, žiedai, apiranksė, sagos ir t.t.
Užsakymai priimami paštu ir telefonu. Įstaiga atidaryta nuo 10 iki 6 val. v. 50 metų tik gintaru prekiaujama:
AMBER GUILD, LTD.
80-19 31 Ave. Jackson Heights, N. Y. Tel. HA 9-5855
Šios firmos gintaro išdirbisiūs gali gauti: Jonas Karvelis, 3249 So. Halstel St., Chicago 8, Ill..

WAGNER THEATER
KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA
PASAULINĖ KRONIKA
Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitei
110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
Patogus privažiavimas:
Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Tel. HE 3-2613
BMT Subway — Canarsie Linija iki DeKalb Ave Stoties

JULIUS' RESTAURANT
JULIUS DAUGMAUDIS,
Savininkas
ĮVAIRŪS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 4-9533.

ADOLFO SCHRAGER'IO
BALDAI
SCHRAGER'IS ASMENIAI
SUTVARKO VISUS REIKIAMUS FINANSAVIMO PALENGVINIMUS
Apžiūrėkite baldus ir įsitikinkite, kaip verti tie baldai prašomos kainos.
Didelis pasirinkimas vienerių ir dvigubų lovų, miegamųjų, salonų ir valgomųjų kambarių baldai, virtuvės baldai, ištraukiami baldai, paveikslai ir kita namų apyvokai.
Jei gerus ir gražius baldus nori — juos gausi pas Schrager!
BALDAI
1647 Second Ave., N.Y.C.
(Tarpe 85 ir 86 St.) Tel. RE 7-2850

HERBERT & BLOOMFIELD, Inc.
AUTOMOBILIAI — NAUJI

SUNKVEŽIMIAI (TROKAI) vartoti
FINANSUOJA BANKAS
Autorizuotas
TAISYMAS DALYS
Lietuvis JUOZAS E. ARBAČIAUSKAS,—Sav.
CHARLES H. BLOOMFIELD,—Sav.
110 Hempstead Turnpike, Franklin Square, L. I., N. Y.
Tel. HE 2-3800

Tel. VIrginia 9-3112
FLOWERS-BY-WIRE Florists Telegraph Delivery Shop
PARK FLORIST
Matthew Mažeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

NORITE GEROS — MENIŠKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
ŠEIMOS,
VAIKŲ,
įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

Sporto GYVENIMAS

Redaguoja KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

VIENO PASAULIO REKORDO ISTORIJA

Su nuostaba sutikta žinia, kad 25-rių metų amerikietis Bud Held numetė ietį 80,41 (naujas pasaulio rekordas). Vieni teigė, kad Pasadena yra palaiminta vieta pasaulio rekordams kepti (ten jau spėjo pasireikšti diskininkai Gordisn ir Iness), kiti sakė, jog lemiamos reikšmės turėjo naujai sukonstruktuota ietis. Europiniai skeptikai neliko be atpildo—20—ties metų lenkas Janusz Sidlo numetė 80.15 ir tuo būdu bent truputį nutemdė amerikinę fantaziją.

Visa ta rekordų serija prasidėjo, kai Pasadenoj gyveną broliai Winton sugalvojo, jau po įprastinio sezono, surengti vieną kitą ietininkų bei diskininkų pasirodymą. Wintonai ne milijonieriai, su doleriu turi skaitytis, tad jie parašė laiškus savo draugams Held, Young Gordon ir Iness ir pakvietė į Pasadeną. Maža sąlyga — už kelionę jie turi patys užsimokėti. Vienas iš Wintonų yra fotografas ir jis aprūpina redakcijas šviežiom pasaulio meistrų nuotraukom. Taip jis susirenka už būtinąsias išlaidas, nes kitaip biznio nėra. Kai Gordien diską buvo numetęs 59,28 (pasaulio rekordas), žiūrovų, įskaitant brolius Winton ir patį Gordien, buvo lygiai 50.

Vasarą Pasadenoj lankėsi ietininkai Young (olimpinis meisteris Helsinky) ir Hald (olimpiniuose žaidimuose užėmęs 9-tą vietą, betkitomis progomis numetęs ligi 75,02) Held, būdamas inžinierium mėgino savo sukonstruktuotą ietį iš 27 atskirų gabalėlių, kuri atitiko oficialų svorį. Young, 25-rių metų farmeris, numetė 78,13 (naujas JAV rekordas), bet Held savo paskutiniu bandymu pasiekė 78,61 ir taip tik 9 cm atsiliko nuo suomio Nikkaen pasaulio rekordo.

Po to Held kiek patobulino savo ietį (pailgino metalinį smaigalį) ir per treniruotę nušvilpino 84,49. Nudžiugęs, Held vėlį įsiruošė į Pasadeną. Kai jis su tėvu išlipo Pasedanos geležinkelio stoty, smarkiai lijo, bet kol jie vyko į stadioną, lietus nuščiuvo. Įsibėgėjimo takas buvo užpiltas vandeniu, ir kelionė atrodė veltui. Čia išeiti rado ietininko tėvas, kuris nuskubėjo į gazolino stotį, sukrapštė visus pinigus, kiek tik turėjo, ir nupirko gazolino. Išpylęs keliasdešimt galionų ant tako, gazoliną uždegė ir taip vietą nusausino.

Held pradėjo su 72,02 po to numetė 78,34 ir trečiu kartu 80.41. Po to buvo pasiekęs ir 20 cm daugiau, bet tąsyk skilo smaigalys ir pasekmė neužskaityta. Taip ir liko 80,41, naujas pasaulio rekordas ir pirmą kartą oficialiai įvyksta magiška 80 m riba.

Europa į tai atsakė tuoj pat, kai architektūros studentas Sidlo (1,82 m augščio, 79 kg. svvorio), iki šiol metęs ligi 69,-84, o rugsėjo mėn. Varšuvoj pirmą kartą peržengęs 70 m, Jenoje pradėjo su 71,59 ir šoktelėjo ligi 77,35. Tuo norėjo ir pasitenkinti, bet, fotografų įkalbėtas, ryžosi dar vienam bandymui. Pasekmė 80,15. Tiesiog neįtikėtina pažanga, bet visa buvo tvarkoj: ieties svoris, negelbėjo joks vėjas, tvarkingai išmatuota. Kai po savaitės Sidlo vėl pasirodė Varšuvoj, žiūrovai liko nusivylę, nes tada Sidlo numetė "tik" 77 m. Tartum aštuoniasdešimtinės pasekmės turėtų byrėti lyg iš dangaus...

ATSPINDŽIAI IŠ LONDONO

Po didžiųjų futbolo rungtynių Anglija — FIFA rinktinė, kurios baigtos 4—4, europinėj spaudoj gausu komentarų. Pažymima, jog anglų prestižas sėjo Griffith dėka, šeimininkai yra gavęs smarkų smūgį. Teišvengė pirmojo istorijoje pralaimėjimo savo žemėj prieš kostinentinę rinktinę. Pagaliau, patys anglai nėra labai džiugiai nusiteikę, ir veik vienbalsiai pripažįsta, jog FIFA rinktinė pasirodė geresnę ir gražesnę klasę.

FIFA rinktinė žaidė angliškų stilium. Parodyta, jog WM sistema gali būti puiki, jei ja pasinaudoja išskirtiniai žaidikai. Iš pavienių iškeliamas vidurio saugas Posipal (Vokietija), sumaniai užtemdęs Anglijos vidurio puoliką Lofthouse. Jei Posipaliui būtų prilygęs gynikas Nevarko (Ispanija) su tokiu puolimu, Londone, kontinento rinktinei pergalė būtų buvusi užtikrinta.

O kaip su tuo nelemtu baudiniu, kuris priteistas paskutinėj minutėj? Jugoslavas saugas Čaikovski norėjo pulti sparninį Mortensen ir pastarasis visiškai be reikalo sugriuvo. Pasirodo, Čaikovski anglo net nebuvo palietęs. Mortensen blefavo ir teisėjas patikėjo. Taip sako Posipal, taip rašo Paryžiaus sporto dienraštis, L' Equipe, kur žurnalistas G. Hanot tokį įvykį vadina simuliacija. Atrodo, teisėjas džiaugėsi radęs progą pagelbėti anglams išlyginti.

Baigsime anglų Daily Express sakiniu: "Iki šiol anglų futbolininkai buvo meisteriai. Dabar paaiškėjo, jog jie pasidarė mokiniais. Europinė komanda davė įtikinančią pamoką."

ATOSLŪGIO ŽENKLE

Po geros dvikovės prieš Eintracht SC, Lietuvių SK vienuolikė lapkričio 22 d. žaidė pirmenybių rungtynes su Swiss FC ir turėjo nusilenkti priešininkams 3—5. Atsigauta po pertraukos, kai sveicarai jau buvo sukalę 0—4 ir tąsyk lietuviai įspaudė 3 gabalus (Kalašinskas, Jordan, Gražis). Dėja, pastangos išlyginti liko veltui, o Swiss FC pridėjo dar vieną įvartį.

Reikia sutikti, jog mūsiškiai stigo laimės, bet komandinis žaidimas rodė plyšių. Gynime dažnai gaišta (ir gadinta) trumpais stuksenimais, o puolime nebuvo padorių užmetimų ant vartų. Beje, susižeidęs turėjo pasitraukti gynikas Thau.

Rungtynės buvo kietokios ir nestigo sutrenkimų. Swiss FC racionaliau žaidė ir užtikrintai gynėsi, bet mūsiškiams susiėmus, priešininkai nėra neįveikiami. Gražių paradų parodė šveicarų vartininkas Goldberg Iš lietuvių gerai pasirodė Jokūbaitis, Arens.

Galima pakritikuoti pradinę Lietuvių SK sudėtį, kuri, su Adomavičium kaip vidurio puoliku, nebuvo efektinga.

Lietuvių SK II pasirodė geriau ir nugalėjo Swiss FC 11 3—0. Žaidė ir jauniai, kurie su Blauweiss Gottschee baigė 2-2.

SEKMADIENĮ FUTBOLAS

Lapkričio 29 d. lietuvių SK žaidžia jau antrojo rato pirmenybių rungtynes su Elizabeth SC. Vieta — Farchers Grove, Springfield Road, Union, New Jersey. Pradžia 2:-30 val. Nuo 12:45 val. rungtyniauja antrosios komandos.

Rudens rate mūsiškiai prieš Elizabeth SC (dabar užima 5-tą vietą) nesėkmingai prapylė 1-8.

Ji savo vyrui padeda daryti šaligatvius.

...NENURIMS ŽMONIJOS SĄŽINĖ

Kol egzistuos priverčiamojo darbo santvarka

Lapkričio 17 d. New Yorke Baltijos Laisvės Namuose susirinkę Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos, Rusijos, Ukrainos, Vengrijos tautinių komitetų bei tarybų atstovai. be to atstovai buv. politinių kalinių tarptautinės federacijos, sovietų pavergtųjų kraštų profesinių sąjungų tarptautinių unijų, laisvųjų žurnalistų tarptautinės federacijos, centro Europos krikšč. demokratų unijos, tarptautinės ūkininkų unijos, centro Europos liberalų unijos, centro Europos socialistų unijos, išklausę pranešimą apie Jungtinių Tautų komisijos pradėtą svarstyti Jungtinių Tautų Tarptautinės Darbo Organizacijos Priverčiamajam Darbui Tirti Ad Hoc Komisijos raportą, priėmė ir pasirašė šitokią Jungtinių Tautų Gen. Sekretoriui įteikti rezoliuciją:

— Tol nenurims žmonijos sąžinė ir negalės būti patikrinta pasaulio taika bei saugumas, kol politiniais ir ūkiniais sumetimais egzistuos priverčiamojo darbo santvarka. Todėl pagrįstai augščiausiosios pasaulio institucijos komisija kaip tiktai dabar imasi žmonių vergijos buvimą ir atgaivinimą svarstyti. Deja, daugelis tų kraštų, kuriuose vergijos buvimas yra įrodytas, šiuose svarstymuose nedalyvauja. O net ir tie iš mūsų kraštų, kurių vardas atstovaujamas, atstovaujami išdavikų, galinčių kalbėti tik už bolševikinę kliką ir jos marionetes, primetusias savo valdžią sovietų orbitoje kalinamoms tautoms. Todėl pareiga ir teisė kalbėti už valstybes ir milijonus nebylių vergų priklauso mums, kurie laisvajame pasaulyje galime prabilti laisvai ir be baimės. Mes tad, susirinkę Baltijos Laisvės Namuose, priėmėme Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui įteikti šią svarbią rezoliuciją:

1. Mes laikome, kad Jungtinių Tautų Pilnatis Jungtinių Tautų Chartos ir pagrindinių žmogiškojo teisingumo principų yra įpareigota pasmerkti priverčiamojo darbo ūkiniais ir politiniais sumetimais praktikavimą, kur tatai bepasireikštų, ir reikalauti, kad tatai būtų panaikinta.

2. Su dėkingumu sutikdami Jungtinių Tautų Tarptautinės Darbo Organizacijos Priverčiamajam Darbui Tirti Ad Hoc Komisijos raportą, mes laikome, kad, kol priverčiamojo darbo santvarka bus panaikinta, Jungtinės Tautos savo pačių Chartos yra įpareigotos tas pasibaisėtinas sąlygas padaryti savo studijų, tikrinimo ir raportų nuolatiniu objektu.

3. Toliau, mes laikome, kad pagal Jungtinių Tautų Chartos įžangą ir 1, 55 bei 56 str. str. priverčiamojo darbo ūkiniais ir politiniais sumetimais praktikavimas yra nesuderinamas su buvimu Jungtinių Tautų nariu, ir kad tos vyriausybės, — Jungtinių Tautų ligšiolliniai nariai, — kurios savo ar užgrobtuose kraštuose praktikuoja priverčiamąjį darbą, netesi savo įsipareigojimų, kuriuos joms uždeda Visuotinė Žmogaus Teisių Deklaracija, o todėl pagal Jungtinių Tautų Chartos 6 str. turi būti iš Jungtinių Tautų pašalinti.

4. Pagaliau mes laikome, kad Jungtinių Tautų Chartos įžanga ir 1, 55 bei 56 str. str. įpareigoja visus Jungtinių Tautų narius imtis visų kitų būtinų veiksmų priverčiamajam darbui panaikinti visur, kur pasaulyje jis bepasireikštų.

Lietuvos vardu rezoliuciją pasirašė LLK pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas.

Rezoliucijai Jungtinių Tautų Gen. Sekretoriui įteikti susirinkimas išrinko 4 asmenų delegaciją.

Ta proga Amerikos Balsas ir Laisvosios Europos Radijas įrekordavo atskirų kraštų atstovų kalbas į savo pavergtuosius kraštus. Lietuvių vardu žodį tarė LLK pirmininkas V. Sidzikauskas ir LLK nariai V. Vaitiekūnas, ir J. Audėnas. Į susirinkimą buvo apsilankęs ir Europos Laisvės Komiteto prezidentas.

TRUMPAI IR AIŠKIAI

(Atkelta iš 4 psl.)

JAUNIMAS...

Sakome, "amerikonėja", nieko lietuviškai neskaito, nesidomi parengimais, nebent tik šokiais...

O ką gi jis skaitys? Gal nesibaigiančius ginčus mūsų periodinėje spaudoje?.. Gal klausysis dvi valandas trunkančių paskaitų, kai tuo tarpu jam reikia duoti ugnies, trumpų, ryškių šūkių, herojiškos savosios praeities ir dabarties kovos vaizdų.

Kol nebus tvirtai susiorganizavusios Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, tol mūsų jaunimas neturės ir jam skiriamo specialaus žurnalo lietuvių — anglų kalbomis. Sakykime, gal tai yra bereikalinga svajonė. O vis dėl to tai yra įgyvendinama ir realu, jeigu viso pasaulio lietuviai sudėtų po pirštą ir tik po vieną dolerį...

❦

VEIDU Į SPAUDĄ!

Niekuomet neužčiaupsi žmogui burnos, jeigu jam ką skauda, jei jis kuo rūpinasi ir "serga".

Kokie apsnūdę bebūtume, — mus dar prablaivina, bent valandai kitai giedriau nuteikia savas spausdintas žodis. Koks tas žodis bebūtų, bet be jo — mes tikrai trumpu laiku pavirstume laukiniais...

Tad, tikėdamiesi, jog ramioji šv. Kalėdų diena atneš ramybę ir taiką viso pasaulio lietuvių tarpan, stokime veidu į mūsų spaudą. Nuoširdžiai bendradarbiaukime ir remkime ją! Spauda daug padės, sprendžiant ir šiuos degančius lietuvybės klausimus.

LIETUVIAI ADVOKATAI

ST. BREDIS, JR.
27 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP. 7-7083

WM. J. DRAKE
(DRAGUNAS)
85-03 Wareham Pl.
JAMAICA ESTATES 3, N. Y.
JAmaica 6-7272

KĘSTUTIS W. MICHELSON
111-15 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL 18, N. Y.
VIrginia 7-4111

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067

SUPREME COURT OF THE STATE OF NEW YORK, KINGS COUNTY

In the matter of Application of ELENA CERNIAUSKAS
Petitioner
For an Order Dissolving her marriage with
PRANAS CERNIAUSKAS,
Respondent

Pursuant to Section 7A of the Domestic Relations Law.

— — — — — — — —

To Pranas Cerniauskas:—

TAKE NOTICE, that a petition has been presented to this Court by Elena Cerniauskas, your wife, for the dissolution of your marriage on the ground that you have absented yourself for five successive years last past without being known to her to be living and that she believes you to be dead, and that pursuant to an order of said Court, entered the 6th day of November, 1953, a hearing will be held upon the said petition at the Supreme Court, Kings County, at Room 1100-D in the Municipal Building, Court and Joralemon streets, in the Borough of Brooklyn, City and State of New York, at Special Term Part V, on the 28 day of January 1954, at ten o'clock in the forenoon of said day.

Dated, Brooklyn, New York, November 6, 1953.

Elena Cerniauskas

Stephen Bredes, Jr.
Attorney of Petitioner
37 Sheridan avenue,
Brooklyn 8, New York.

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VYTAUTAS AVIŽONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St. New York City
Telef. MUrray Hill 8-8677
VALANDOS: Susitarus: ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L.I.
Telef. Bay Shore 7-3710
Susitarus: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. visą dieną ir šešt. tik iš ryto.

DR. F. M. BINTAKYS
16 Linden St.
Brooklyn, N. Y.
GLenmore 5-3012
VALANDOS: Kasdien nuo 11 iki 1 ir nuo 6 iki 8. Šeštadieniais nuo 11 iki 2. Sekmadien. pagal susitarimą

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS: 2 — 3 popiet, 6 — 8 vakare. Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus. Tel. VIrginia 9-6125

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 1 — 8 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. EVergreen 7-6868

DR. JANINA SNIEŠKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 106,
kamp. Fulton Str. (Brooklyne)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAylor 7-8231
VALANDOS: 1 — 7 val. susitarus. Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždaryta.

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 2 — 9 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. Ofiso STagg 2-0706, Namų — Jamaica 6-3834

JOSEPH ZABIER, M. D.
AKIŲ GYDYTOJAS
35 E. 7th Street
New York, N. Y.
VALANDOS: Trečiadienį ir šešt. 10—12, Pirm., Treč., Penkt. 6—8, Tel. OR 4-8038

JOHN DERUHA, M. D.
Odos niežėjimas ir išbėrimai, Tulžies ligos. Galvos skaudėjimas, nemigas, jausmų komplikacijos, jautrumas, širdies ir skilvio ligos.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

NAUJAI ATIDARYTA GĖLIŲ KRAUTUVĖ
REGINA FLORIST
P. RASIMAS, Sav.
Patyręs lietuvis gėlininkas yra pasiruošęs patarnauti visais atvejais ir visomis progomis
Vestuviniai buketai, korsažai, gedulo vainikai ir kitoks patarnavimas. Gėlių sėklos ir t. t.
GĖLĖS PRISTATOMOS Į NAMUS IR SALES.
522 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
STagg 2-7909

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
Vakarais muzika prie baro.
80 ST. MARKS PLACE (8th St. ir 1st Avenue) NEW YORK, N. Y. GRamercy 7-9765

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

Telefonas: EVergreen 4-8934
PARAMOUNT BAR & GRILL
STANLEY MIŠIUNAS IR SŪNUS EDWARDAS MIŠIUNAS SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visi myli užeiti.
Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti
Importuoti konjakai — Užkandžiai — Televizija — Muzika — Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Prilaikykime Pinigus Savųjų Tarpe!
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
X. STRUMSKIS, savininkas
322 Union Avenue,
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089
Vienintelė lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 17 metų.

DĖDĖ BALAMŪTAS ŽVALGOSI

10,000 DOL. UŽ KŪNO PARODYMĄ

Santa Monica, Kalifornijoje, prūde maudėsi moteriškė, vardu Patricia Muncy. Išlipusi iš prūdo, ji pastebėjo, kad žmonės atidžiai ją stebi.. Apsižvalgiusi, pamatė, kad sušlapęs jos maudymosi kostiumas,.. tapo kiaurai permatomas... Dabar moteris audeklo kompaniją patraukė į teismą, reikalaudama 10,000 dol. už jai padarytą sarmatą...

1893-1953 LAPRIČIO 26

Užrašai rodo, kad 1893 m. lapkričio 26 d. Dėdė Balamūtas atsirado pasaulyje. Dabar jis yra 60 metų diedas. Būkite atsargūs ir nepavadinkite jį piemeniu, nes už tokį įžeidimą iš kairės gausite per ausi.

60 metų neilgas laikas, bet tame laikotarpy buvo proga daug kas veikti, arba nieko neveikti. Buvo progos nemažai arielkos, alaus ir maslionkų išgerti. Taip pat su leide susibarti ir vėl susitaikyti.

Dabar tokį metų skaičių Brooklyne mini Dėdė Balamūtas, Stasys Misiūnas ir Jonas Jackūnas, Piliečių Klubo maisto ministeris.

Sukakties minėjimui buvo surengtos parės. Klubo gaspadorius J. Zakarausktas Jackūnui surengė Klube, S. Misiūnas pats sau susirengė savo restorane, o Dėdei Balamūtui žiūrūnas ir Barčiauskas — prie Povilanskienės baro. Toastmasteriu buvo Vladas Karpenterys.

BROOKLYNO KONGRESMANAI

Šią savaitę daugelis brooklyniečių tapo kongresmanais ir išvyko į Kongre ą Chicagoje. Ką jie ten nuveiks. ne mano biznis, bet netarumpas kelias pasivažinėti ir proga nemažai arielkos išgerti tautos labui.

THANKSGIVING DAY

Lapkričio 28 dieną visi New Yorko biznierai ir gyventojai labai linksmai praleido. Visur kepti kalakutai, žąsys, antys ir vištos. Visur arielka, vynas, alus ir kiti gėrimai. Visi devyni milijonai New Yorko gyventojų tą dieną iškilmingai minėjo Dėdės Balamūto gimtadienį. Tokį minėjimą miesto istorijoje dar niekas nebuvo surenges. Net Juozą Ginkų nustebino.

SUPJAUSTYTAS KAPOČIUS

Brooklyniečiams plačiai žinomas kriaučius Teofilius Kapočius dar guli Brooklyno ligoninėje, kur jam padaryta operacija. Lankytojas Ignas Sutkus pranešа, kad ligonis sveiksta. Linkime jam greičiau grįžti pas Grand Stryto draugus.

RUBBER STAMPS
ENGRAVING METAL & PLASTICS
CONCORD STAMP
RUBBER & METAL STAMPS
SEAL OF MARKING DEVICES
79 Warren St. New York, N.Y.
Tel. BEekman 3-6828

IŠNUOMOJAMI du patogūs apšildomi kambariai su virtuve vedusiai porai arba pavienei moteriai. Kreiptis: nuo 7 iki 10 v.v. Sekmadieniais ir trečiadieniais — visą dieną, 1519 Greene Ave., I aukštas, Brooklyne.

TIKRAS LIETUVIŠKAS GINTARAS
AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS—SENOS IR NAUJOS MADOS
Karoliai, auskarai, žiedai, apiranksė, sagos ir t.t.
Užsakymai priimami paštu ir telefonu. Įstaiga atidaryta nuo 10 iki 6 val. v. 50 metų tik gintaru prekiaujama:
AMBER GUILD, LTD.
80-19 31 Ave. Jackson Heights, N. Y. Tel. HA 9-5855
Šios firmos gintaro išdirbisius gali gauti: Jonas Karvelis, 3249 So. Halstel St., Chicago 8, Ill..

WAGNER THEATER
KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA
PASAULINĖ KRONIKA
Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitei
110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
Patogus privažiavimas:
Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Tel. HE 3-2613
BMT Subway — Canarsie Linija iki DeKalb Ave Stoties

JULIUS' RESTAURANT
JULIUS DAUGMAUDIS,
Savininkas
ĮVAIRŪS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 4-9533.

ADOLFO SCHRAGER'IO
BALDAI
SCHRAGER'IS ASMENIAI
SUTVARKO VISUS REIKIAMUS FINANSAVIMO PALENGVINIMUS
Apžiūrėkite baldus ir įsitikinkite, kaip verti tie baldai prašomos kainos.
Didelis pasirinkimas vienerių ir dvigubų lovų, miegamųjų, salonų ir valgomųjų kambarių baldai, virtuvės baldai, ištraukiami baldai, paveikslai ir kita namų apyvokai.
Jei gerus ir gražius baldus nori — juos gausi pas Schrager!
1647 Second Ave., N.Y.C.
(Tarpe 85 ir 86 St.) Tel. RE 7-2850
BALDAI

HERBERT & BLOOMFIELD, Inc.
AUTOMOBILIAI — NAUJI

SUNKVEŽIMIAI (TROKAI) vartoti
FINANSUOJA BANKAS
Autorizuotas
TAISYMAS FORD DALYS
Lietuvis JUOZAS E. ARBAČIAUSKAS,—Sav.
CHARLES H. BLOOMFIELD,—Sav.
110 Hempstead Turnpike, Franklin Square, L. I., N. Y.
Tel. HE 2-3800

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
(Kabaretas)
BARAS, RESTORANAS,
SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams etc.
Vyt. BELECKAS,
savininkas

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, vaukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
68-38 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y.
68-38 Forest Avenue, Ridgewood, N. Y.
136-59 Roosevelt Avenue, Flushing, N. Y.
60-04 Woddside Aenue, Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Bld. Fresh Meadows, Flushing
219 Jamaica Avenue, Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue, Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road, Bronx, N. Y.
19 West Post Road, White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

VAN DER MEULEN – DELIKATESEN
Aplankykite šią skanėsių prekybą. Čia visada gausite importuotų ungurių, įvairių žuvų, kilkų, silkių ir kitų vietinių ir importuotų produktų
Šviežiai paruoštos įvairios salotės "parems namuose."
Visi valgiai paruošti šiauriečių skoniui. Pagaminti kaip name.
1646 2nd AVE. (tare 85 ir 86 gatvės) NEW YORK CITY

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

Telefonas: *EVergreen 7-7411*
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
KLEEN KOL COAL CO.
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

JOE & RUDY'S BAR and GRILL
NAMŲ GAMYBOS MAISTAS
MŪSŲ SPECIALYBĖ
150 N. 4th St., Brooklyn 11, N. Y. (Bedford Ave. kampas)
EVergreen 4-8325

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y..
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

MARCY FUNERAL HOME, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

Naujiena, naujiena!
Šiomis dienomis gauta prekės iš Europos ir kitų kraštų:
Šiuvamos mašinos, kurios siuva visokias medžiagas — storas ir plonas, be to, tos pačios mašinos daro visokius rankdarbius, o kainos šių mašinų pasakiškai pigios — įsitikinkite, nepraleiskite šitos retos progos.
Yra gauti radijo aparatai SABA ir TELEFUNKEN, su kuriais girdima Europa ir visos Amerikos stotys.
Rasite didelį pasirinkimą rašomų mašinėlių su lietuvių ir kitų kalbų raidynais. Dulkesiurblių, kurie ne tik dulkes sugeria, galvą išplauna, bet ir musias sugaudo.
Visokių knygų lietuvių ir kt. kalbomis. Medžio dirbinių, odos, rankdarbių ir kitokiu lietuviškų tautinių dalyku, kurie primena mūsų tėvynę Lietuvą. O g'ntarinių, brilijantinių, auksinių, žiedu, apyrankių, karolių yra nepaprastai geras pasirinkimas. Akordijonų, gramofonu, rekordinių (igrojimui —ikalbėjimui aparatai) ir kt. prekiu, rasite didelį pasirinkima geromis sąlygomis.
Ka bepirktumėte, pasiteiraukite pas J. KARVELI. 3322 ir 3249 So. Halsted St.. Chicago 8. Ill. Tel. Yard 7-0677 ir DAnube 6-1136.

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
VIrginia 9-0842 ir
VIrginia 7-4111

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
Laikrodininkas
Taisomi ir parduodami laikrodžiai, žiedai, apyrankiai, auskarai ir t. t.
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y

Lietuvių Naujienos
MĖNESINIS LAIKRAŠTIS
J. GUSTIS, leidėjas
Prenumerata metams $2.00
332 N. 6th STREET,
Philadelphia 6, Pa.

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių

$250 ąžuolinis karstas
Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų.
Audeklu dengtas nuo -95
Ąžuolinis nuo $250
Mahagoni med. nuo $495
Metaliniai nuo $385
Nemokamai koplyčia
Antanas Polakas
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
151 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-8479

LITHUANIAN AMERICAN AUTO SCHOOL
Užsirašykite į auto mechanikų ir šoferių mokyklą
GR. 7-8951

Padėsime jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padedame gauti darbą. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.
L. TIKNEVIČIUS, Direktorius
Metropolitan Auto School
155 2nd AVENUE
Tarp 9-10 gatvių, New York City

PIRMU KART NEW YORKE!
LIETUVIŲ GAMINAMAS ALUS
"BALTOJI MEŠKA"
Alus pristatomas į namus įvairiais k'ekiais ir gaunamas geresnėse užeigose:
CH. J. MARMA
110 MESEROLE STREET,
Brooklyn 6, N. Y.
Tel. EV. 4- 6435
J. M. S. CINKUS. Jr.
495 GRAND STREET,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV. 4-9293
WEST HAVEN BEER & ALES, Inc.
146-152 So. 1st Street, Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV. 7-5471

GLENN'S RESTAURANT & BAR
BARAS IR SALĖ
Muzika penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais.
Armonistas Stasys Bagdzinskas
VIENA JAUKIAUSIŲ VIETŲ NEW YORKE
Salė vestuvėms, krikštynoms susirinkimams nemokamai
LIETUVIS CHARLES GLENN.
219 Second Ave., (Greta 14-tos gatvės) New York City
Tel. OR 3-9865

M. and Z AUTO COLLISSION WORKS
I. MALDUTIS ir Z. ZALIAUSKAS
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Tel. EV 8-9794
Lietuvių specialistų auto taisymo dirbtuvė
937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
TREČIADIENIAIS, NUO 9:30 IKI 10 VAL. VAK.
IS WWRL, 5000 kcl.
Telefonas: EVergreen 4-9293
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Buvęs Berlyno universiteto klinikų prof. asistentas
Vyrų ir moterų aštrios ir chroniškos ligos.
RENTGENAS - ELEKTROTERPIA
Nuo 10 val. ryto iki 6 v. p.p. Čia pat moterų ligų gydytojas
Priėmimo val. antr., treč. ir penkt. nuo 10 v. r. iki 6:30 v. v.
220 EAST 12th ST., NEW YORK 3, N. Y.
(Tarp 2nd ir 3rd Ave.) Tel. AL 4-4437

M. H. HARRIS – OPTOMETRISTAS
Akių patikrinimas. Moderniški akinių rėmai.
Įvairaus stiprumo akinių stiklo.
Atidaryta nuo 10 iki 6 val. vak. Antrad. ir ketv. 10—8 val.
230 E. 86th ST., NEW YORK 28, N. Y.

PIRKDAMI BALDUS DIRBTUVĖJE JŪS SUTAUPYSITE 50 NUOŠIMČIŲ
(Parodė ir skelbima)
Mes kviečiame aplankyti mūsų minkštų baldų dirbtuvės parodą ir pasinaudoti šia proga.
Mes gaminame baldus pagal užsakymą ir individualų skonį, duodami penkių metų garantiją.
Niekur nerasite gražesnių, tvirtesnių ir geresnių baldų, kaip mūsų keturių aukštų dirbtuvėje.
Mūsų gamybos baldai lietuviams yra žinomi nuo 1928 metų. Dabar mes same pasiruošę patarnauti ir naujakuriams...
ATLANTIC UPHOLSTERY CORP.
(Prieš Williamsburg Savings Banka)
174 BROADWAY (Driggs Ave.) BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1954

REAL ESTATE Albert M. Zillian (Žilinskas)
Nusibodo didmiesty gyventi? — Mes turime pardavimui namų, vasarnamių ir žemės sklypų gražioje gamtoje, po visą Long Island.
74 Main St., Northport, L. I.
Tel.: 2272 ir 108

Tel. VIrginia 9-3112
FLOWERS-BY-WIRE AUTHORIZED FLORISTS TELEGRAPH DELIVERY SHOP
PARK FLORIST
Matthew Mažeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

NORITE GEROS — MENIŠKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
ŠEIMOS,
VAIKŲ,
įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

Vl. Civinskas, čikagiškės leidylos Terra savininkas, biznio reikalais buvo atvykęs į New Yorką ir ta proga, kartu su L. Dovydėnu, lankėsi Vienybės įstaigoje.

J. Audėnas, adv. S. Briedis, dr. B. Nemickas ir Pr. Vainauskas, kaip New Yorko Lietuvių Tarybos delegatai, išvyko į Visuotinį Amerikos Lietuvių Kongresą Chicagoje.

J. Čeginskas, vienas J. Šimėno dirbtuvės siuvėjų, praeitą savaitę darbe staiga apsirgo ir buvo nuvežtas į Šv. Vincento ligoninę New Yorke.

V. Sidzikauskas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, kaip ir jo bendradarbiai, J. Audėnas, V. Vaitekūnas ir B. Nemickas, iš Amerikos Balso pasakė kalbas į Lietuvą.

Iz. Dilienė, žinoma New Jersey lietuvių veikėja, išskrido į Chicagą, kur ji, kartu su kitais draugijų delegatais, dalyvaus Visuotiniame Amerikos Lietuvių Kongrese.

Andrius Bubelis, kaip mūsų skaitytojas J. Bernatavičius praneša, praeitą penktadienį savo siuvykloje minėjo 60 metų amžiaus sukaktį. Ta proga darbininkai jam įteikė dovaną.

H. Kačinsko 30 metų scenos darbo sukakčiai paminėti, Lietuvių Dramos Studija vasario 6 ir 7 (1954) stato A. J. Cronimo pjesę Jupiteris juokiasi.

Jonas Buivydas, socialdemokratų veikėjas, buvęs siuvėjų lokalo delegatas, ilgametis Vienybės skaitytojas, yra susirgęs. Jį ištiko širdies smūgis. Ligonis sveiksta.

Alexis Rannit išskrido į Chicagą, kur jis, Carus-Foundation kviečiamas, skaitys apie kryšiaus ir medžio gyvenimo simboliką senovės asirų ir egiptiečių skulptūroje.

W. J. Vitkus pakartotinai ragina New Yorko ir apylinkės dailininkus pristatyti savo kūrinius būsimajai meno parodai, kuri įvyks Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne.

Vincė Jonuškaitė, Lietuvos operos solistė, atidaro dainavimo studiją. Dėl pamokų prašoma telefonuoti: GLenmore 5-0288.

V. K. Jonynas, dailininkas, praneša, kad dabartinis jo adresas yra: 88-19 150 St., Jamaica, N. Y.

DALYVAUJA EKONOMINĖJE KONFERENCIJOJE

Ekonominėje konferencijoje, įvykstančioje Chicagoje Visuotinio Lietuvių Kongreso metu, New Yorko ir New Jersey Lietuvių Prekybos Butus atstovauja šie asmenys: Juozas Ginkus, dr. M. J. Vinikas, adv. Ch. F. Paulis, Julius Paknys, Ignas Budreckis ir A. S. Trečiokas.

Mirė

Antanas Gnezevičius, 75 m. amžiaus, gyv. 26 Fillmore Pl., Brooklyne. Mirė lapkričio 23 d., laidojamas lapkričio 27 d. iš Apreiškimo par. bažnyčios į Kalvarijos kapus. Liko žmona Veronika, trys dukterys, Ona, Margareta, May ir sūnus Vincas.

Juozas Laukaitis, 73 m. amžiaus, gyv. 48 Marcy Ave., Brooklyne. Mirė lapkričio 24 d. Laidojamas lapkričio 28 d. iš Apreiškimo par. bažnyčios į šv. Trejybės kapus. Liko sūnus Norbertas.

Laidotuvių apeigomis rūpinasi S. Aromiškis.

KALĖDOMS geriausia dovana Electrolux dulkių siurblys. Kainos nuo 48 iki 50 dolerių. Juos platina Julius Jacyna, 328 Union Ave. (prie Grand St.), Brooklyn 11, N. Y. Tel. EVergreen 7-0463. Pasimatymas vietoje, arba, susitarus, jūsų namuose.

Kai du kompozitoriai susitinka, kalba savaime nukrypsta apie kūrybą ir kompoziciją. Šioje nuotraukoje matome profesorius J. Žilevičių ir Vl. Jakubėną, žiūrinčius į J. Gruodžio smuiko sonatą, kuri bus atlikta gruodžio 13 d., Carl Fischer salėje įvykstančiame koncerte. Šio veikalo populiarizuotojas yra žinomas, lietuvis smuikininkas I. Vasyliūnas, gyvenąs Pietų Amerikoje. Gruodžio — Šimkaus rengiamame minėjime New Yorke Gruodžio smuiko sonatą apsiėmė groti NBC narys Theodoras Katzas. Programoje, kaip jau buvo skelbta, dalyvauja dainininkės Vincė Jonuškaitė, Lionė Jodytė-Mathews, pianistė Julija Rajauskaitė-Šušienė, prof. J. Žilevičius, kuris skaitys paskaitą, liečiančią tų kompozitorių gyvenimą ir kūrybą, J. Tysliava ir kt. Šį rudenį, kaip žinoma, sukako dešimt metų, kai Lietuvoje mirė S. Šimkus ir penki metai, kai miręs J. Gruodis.

MUZIKUI STANKŪNUI PERĖMUS OPERETĖS CHORO VADOVYBĘ

Tuoj bus mėnuo, kai po vasaros atostogų išrinkęs naują valdybą, Operetės choras vėl renkasi penktadieniais repeticijų įprastoje vietoje — Piliečių Klubo patalpose Brooklyne.

"Nauja šluota gerai šluoja", — sako sena patarlė. Jos teisingumą naujoji choro vadovybė patvirtino, ne tik tučtuojau susitardama su muziku Juozu Stankūnu dėl vadovavimo chorui, bet ir skubiai surengdama choro dalyvių — senų ir naujų — susiartinimo, susipažinimo vakarienę, lapkričio 14 d.

Choristai ir svečiai, tą vakarą pradėję rinktis į Piliečių Klubo salę, jau rado gražiai sutvarkytus stalus. Tuo pasirūpino pačios choro narės, vadovaujamos darbščiosios p. Zelenkevičienės. Susėdus už stalų, pobūvio vadovavimą perėmė choristas R. Kezys, vakarienės dalyviams pristatydamas garbės svečius ir kviesdamas juos prabilti į susirinkusius choristus, kartu primindamas, kad po metų laiko choras minės 40 metų įsikūrimo sukaktį. Sveikinimo bei paskatinimo žodžius tarė Paulius Jurkus, Jokūbas Stukas, X. Strumskis ir Juozas Zakarauskas. Taip pat nuoširdžiai kalbėjo choristas J. Šileikis. Buvo perskaityti ir paštu gauti Operetės chorui sveikinimai iš negalėjusių atvykti svečių.

Nors su dirigentu J. Stankūnu choristams jau buvo tekę susipažinti choro repeticijų metu, bet jo žodžio buvo laukta ir klausyta su įdomumu. Dirigentas papasakojo apie savo darbą Brazilijoje, kur jam buvo Lietuvos valdžios paskirta vadovauti muzikiniam gyvenimui Sao Paulo lietuvių kolonijoje. Tą darbą dirbo atsidėjęs — tarpais vedė tris chorus vienu metu, surengė virš pusantro šimto koncertų, jų tarpe muzikos vakarus reguliariai kas mėnesį lietuvių ir brazilų visuomenei. Šalia to komponavo ir tvarkė lietuviškus muzikos kūrinius, vėliau įrašydamas juos į patefono plokšteles. Kalbėdamas į choristus, dirigentas kvietė entuziastiškai dirbti, puoselėjant lietuvišką dainą, neleidžiant jai nuvysti.

Trumpoje meninėje programėlėje pianinu skambino ir dainavo p. Stankūno dukrelė, savo dvejopu talentu labai prisidėjusi prie choro parengimo sėkmės.

I choro repeticijas šia proga vėl kviečiame lankytis visus tuos, kurie dar nevisai abejingi paliko lietuviškai dainai. Čia turime galvoje ne tik visuomet pageidaujamus naujus dainininkus, bet ir buvusius Operetės choro narius, kuriuos mes norėtume vėl matyti mūsų šeimoje.

J. Jacyna

1954 m. sausio 2-3 New Yorke įvyks visuotinis Liet. Stud. S-gos suvažiavimas.

Namai pardavimui

TURIME PIRKĖJŲ didesniems bei mažesniems žemės sklypams. Pageidaujama, kad būtų Long Islande, Westchester County arba šiaurinėje dalyje New Jersey valstybės. Galime gauti geras kainas, jeigu žemė tinkama. Pastatai nebūtini. Kas turite sklypą ir manote jį parduoti, kreipkitės pas ORMAN & MICHELSON, 111-15 Jamaica Avenue, Richmond Hill, N. Y., arba telefonuokite VIrginia 9-0842. Liepos ir rugpiūčio mėnesiais raštinė uždara trečiadieniais.

ORMAN & MICHELSON
Real Estate - Insurance
111-15 Jamaica Avenue
Telefonai
VI 7-4111—FL 4-2729—VI 9-0842

NEW YORKO LIETUVIAI!

Balfo Vajaus Komitetas randa reikalą priminti, kad šiuometinė pinigų rinkliava tremtinių šalpai jau pasibaigė. Tačiau daugelis dar nespėjo atsiųsti savo aukos vargstantiesiems. Todėl BALFo Vajaus Komitetas į tai atsižvelgdamas nutarė vajaus laiką pratęsti iki š. m. gruodžio mėn. 15 d.

Pranešdami apie tai, dar dar kartą kreipiamės į visus neaukavusius ir prašome iki **gruodžio 15 dienos** įteikti savo auką su aukų lapu Balfo Centrui, 105 Grand Street, Brooklyn 11, New York, arba vietos posto vedėjui.

Negalinčius paaukoti prašome bent grąžinti aukų lapą, nes jis reikalingas prie vajaus atskaitomybės.

Reiškiame dėkingumą ir laukiame Jūsų aukos.

New Yorko Balfo Vajaus Komitetas

ŽURNALISTŲ SUSIRINKIMAS

Gruodžio 6 d., sekmadienį, 3 val. po pietų, Atletų klubo patalpose, Brooklyne, įvyksta Lietuvių Žurnalistų Sąjungos New Yorko Skyriaus susirinkimas. Nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti.

L. Ž. S. New Yorko Skyriaus Valdyba

PAGERBĖ V. KURĄ

Lapkričio 7 d. Lietuvių Pil. Klubo patalpose Maspethe įvyko to klubo vedėjui Vincui Kurui pagerbti vakarienė. Kadangi Vincas yra uolus veikėjas ne tik Maspetho, bet ir Brooklyno draugijose, todėl į šią vakarienę atsilankė gausus būrys jo draugų.

Vakaro programai vadovavo P. Šlapikas. Kalbėjo ir ta proga V. Kurą sveikino visa eilė organizacijų atstovų. Be to, Kivitienė, Tamašauskienė ir kitos vietos veikėjos padainavo keletą gražių liaudies dainų.

Svečiai buvo patenkinti gera vakariene ir pavyzdinga tvarka, kurios žiūrėjo ilgametis vietos veikėjas Pr. Jočys.

Paskutinis kalbėjusių buvo vakaro garbės svečias Vincas Kuras. Jis savo nuoširdžioje kalboje padėkojo visiems dalyviams.

Vakaras baigėsi linksmais šokiais, kuriems grojo smuikininkas V. Kvietkus ir akordeonistas J. Kazlauskas. **K. P.**

Kiekvienas skaitytojas, laiku sumokėdamas prenumeratą ir bent kartą į mėnesį atsiųsdamas žinią iš savo apylinkės, atlieka kilnų spaudos stiprinimo darbą.

American Radio prezidento D. T. Mitchell žmonos Mildred gimtadienio proga jų rezidencijoje, Scarsdale, N. Y., įvyko puota, kurioje dalyvavo visa eilė vienybiečių. Iš kairės į dešinę: Jurgis Diržis, A. Povilauskienė, Alice Blake, D. T. Mitchell, Mildred Mitchell, A. Sinušienė, R. Povilauskas, Vitalis Bukšnaitis. Al. Kumskis iš Chicagos ir kiti, kurių šiame paveiksle nematyti. Praeitą sekmadienį D. T. Mitchell su žmona savo draugams buvo surengę kitą puotą. Šį kartą dalyvavo: Matuliai, Šimėnienė, Povilauskai, Tysliavai, Bacevičiai, Diržiai, Sinušienė su sūnum, p-nia Švedienė, Dūdoniai, Karveliai, Poderienė. Albrechtai, Dabsonas su dukteria, Stevenson ir kt.

DRUMSTAS LIETUVOS KARIUOMENĖS SUKAKTIES MINĖJIMAS

Lietuvos Kariuomenės sukakties minėjime, kuris įvyko praeitą sekmadienį, Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne, kilo nemažas triukšmas: pasigirdo nepasitenkinimo balsai, kada pulk. K. kirpa savo paskaitoje pradėjo subjektyviai apibūdinti 1926 m. gruodžio 17 dienos įvykius Lietuvoje.

Apžvelgęs savanorių kovas su besikuriansios Lietuvos priešais ir iškėlęs bolševikų agresinius veiksmus, paskaitininkas priėjo prie gruodžio 17 dienos įvykių. Pradėjo nuo to, teigdamas, kad bolševikų pavojus Lietuvai negresė ir todėl perversmas nebuvęs reikalingas.

Susirinkusieji tuoj pakėlė protesto balsus, kai išgirdo, kad plk. Škirpa pradeda neigti Sovietų Sąjungos pavojų, kurį lietuvių tauta jau patyrė pirmomis nepriklausomo gyvenimo dienomis, visada jį jautė ir dabar skaudžiai išgyvena bolševikinę priespaudą.

Vieni šaukė ir siūlė Škirpai važiuoti pas sovietus, kiti klausė, kaip jis sveikinosi ir lenkėsi Paleckiui, kada sovietai jį pakėlė į "prezidentus", o dar kai kurie ragino baigti kalbą...

Sukeltas triukšmas parbloškė paskaitininką, ir nors skaitymą tęsė, bet jis tebuvo girdimas tik sėdintiems pirmose eilėse.

Po paskaitos Škirpa salėje padalino keletą egzempliorių savo pasiūlymo politinio vykdomojo organo reikalu ir VLIKo reorganizacijos klausimu.

Sudrumstą minėjimo nuotaiką kiek išsklaidė šventės meninė dalis, kuri buvo gana įvairi: solo padainavo solistas Aleksas Vasiliauskas, kuriam gitara pritarė J. Vedegys. Tautinių šokių Ansamblis, vedamas p. Matulaitienės, pašoko keletą šokių, dramos aktorius Henrikas Kačinskas vaizdžiai paskaitė Nelės Mazalaitės ir Antano Miškinio kūrybos.

Minėjimą buvo surengęs bendromis jėgomis A. L. Dariaus ir Girėno Postas, L. S. Ramovės New Yorko Skyrius ir A. L. Memorial Post.

Maironio vardo lituanistikos mokykla Brooklyne sėkmingai tęsia ketvirtuosius mokslo metus.

Šios šventės iškilmės dar kartą parodė, kad bendruose lietuvių minėjimuose, į kuriuos sueina visų pažiūrų visuomenė, nedera apibūdinti Lietuvos praeities įvykius vienos politinės partijos sąvokomis.

Škirpa be pertraukos skaitė dvi valandas ir tuo nemažai įvargino klausytojus. Taigi prie triukšmo sukėlimo prisidėjo ir nuobodulys, kurį paskaitininkas sukėlė pasakodamas visiems gerai žinomus praeities dalykus, nieko naujo neiškeldamas.

K. N.

Vietos lietuvių siuvėjų lokalas (54 skyrius) Vokietijoje likusiems tremtiniams šelpti, Balfui paskyrė 75 dol.

LITUANISTIKOS MOKYKLA BROOKLYNE

tus. Kiekvieną šeštadienį gerokas jaunimo būrys suvažiuoja Apr. parapijos mokyklon, kur pakilusioje lietuviškoje nuotaikoje pergyvena ketvertą valandų. Tai tikras lietuvybės išlaikymo židinys!

Suprantama, kad tautiniam auklėjimui ypač svarbios lituanistikos pamokos, nes gimtoji kalba, tautosaka, tautinė literatūra, istorija, geografija ir tautinės tradicijos sudaro ne tik bendrojo lavinimo dalykus, bet turi tiesioginės įtakos ir tautinei individualybei susidaryti. Tik gaila, kad dar didelė jaunimo dalis nelanko nei šios mokyklos, nei lit. grupės prie parap. mokyklos. Reikėtų susirūpinti, kad visi Didžiojo New Yorko apylinkių vaikai lituanistikos pamokas lankytų.

Garbė tam jaunimui, kurie tas pamokas lanko, už ištvermę, tėvams už susipratimą ir paramą, mokytojams už kilnų triūsą ir pasišventimą. Deja, užuojauta tam jaunimui, kuris lituanistikos pamokų nelanko ir, negarbė tėvams, kurie savo vaikų į jas nesiunčia.

Maironio mokykloje šiais metais yra 7 klasės su 157 mokiniais. Einama pradinis ir gimnazijos kursas. Dirba 13 mokytojų: Banaitienė, A. Dimas, P. Gaurys, J. Gerdvilienė, J. Jankauskaitė, akt. H. Kačinskas, J. Košys, M. Liuberskis, J. Matulaitienė, kun. J. Pakalniškis, A. Samušis, K. Šventoraitienė ir dr. V. Viliamas, be to, epizodiniam kursui — dail. V. K. Jonynas ir Pr. Naujokaitis.

Prie mokyklos yra suorganizuota ir lituanistinė biblioteka, vedama A. Dimo, kuri jau turi virš 500 knygų. Šiuo metu biblioteka aprūpina tik Maironio m-lą. Ji bus visais būdais plečiama, kad greitu laiku ja galėtų pasinaudoti ir plačioji New Yorko lietuvių visuomenė. Visi geros valios lietuviai prašomi biblioteką remti — aukojant ar skolinant knygas.

Mokykla turi mergaičių tautinių šokių grupę, vadovaujamą p. J. Matulaitienės, kuri ne tik per savuosius parengimus pasirodo, bet šiais metais dalyvauja ir kitų parengimų programose.

Ugdomas ir lietuviškas solidarumas: BALFo vajaus proga mokinių tarpe buvo pravesta rinkliava, kur surinkta ir BALFui įteikta $19.36.

Rep. N.

Sekmadienį, gruodžio 13 d., 1953 m.

5:30 val. po pietų

ŠIMKAUS IR GRUODŽIO ATMINIMUI

Koncertas

įvyksta

Carl Fischer Salėje

165 West 57th Street, New York City

Bilietų kainos: $1.80 ir $1.20.

KONCERTĄ RENGIA VIENYBĖ
412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

86th ST. CASINO TEATRAS
210 EAST 86th ST. Tel. REgent 4-0257 BUtterfield 8-0561
LAPKRIČIO 27 IKI GRUODŽIO 3, 1953:
PREMJERA AMERIKOJE
"Seine beste Rolle"
Hans Hotter, Marina v. Ditmar, Camilla Horn, Paul Dahlke
"Die Bauerin vom Rennerhof"
("V I O L A N T A")
Annelies Reinhold, Richard Haeusler, Hans Schlenk
SAVAITINĖ APŽVALGA

BUVĘS RYGOS MOTERIŠKŲ KAILINIŲ SIUVĖJAS
siūlo aukštos kokybės kailinių, kuriems medžiagą paruošia savo dirbtuvėje ir siuva moderniškai.
Moterims kailiniai urmo kainomis. Taip pat pertaisome iš senų į naujausius modelius. Patarnavimas sąžiningas.
ALEX DIMANTS
Patogumui, prieš apsilankant prašom paskambint CH 2-1079
Darbo valandos: 8—6. Šeštadieniais nuo 8 iki 4 p.p.
150 W. 28th ST. NEW YORK, N. Y.

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.
Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).